

31/2/84

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును 31/2/84

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 7-వ తేది సోమవారము } సంచిక ౧౫౫
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY, 7th OCTOBER 1929. } No. 155
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర అశ్వయుజమాన శుద్ధ పంచమి

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వశములు పొందియున్నది

అమృతాంజన మౌనము. నాయువుపోట్ల
బావును. పార్వతిమౌనము బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంబేలు భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే పెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిక
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

4 లక్షల రూపాయలు వెట్టుబడిచే తయారు చేయబడిన నాటకము

ఏకులజుడైనను భగవద్భక్తుడైన ఎల్లరిచే పూజింపబడును అను లోకోక్తిని నిరూపించు నాటకము.
బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల వ్యత్యాసమును పారదోలు నాటకము
తత్కాల దేశీయస్థితికి తగుమైన నాటకము.
శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారి గొప్పసంగీతగానములు ప్రారంభము మొదలు అంత్యమువరకు
నిండిన గొప్ప నాటకము.

సి. కన్నయ్య కంపెనీ వారు.

1929-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 28-వ తేది శనివారం మొదలు ఒకనెల పర్యంతం
ప్రతిదినము రాత్రి 9-30 ఘంటలకున్న ప్రతిఆదివారం సాయంత్రం 5-30 ఘంటలకున్న,
బెజవాడలో నవీననిర్మాణ శ్రీ దుర్గాకళామందిరమున

శ్రీ ఆంధ్రా వివాహము
శ్రీ రామానుజుల వైభవము

అను రెండు దినవ్యవధిలో నాటకరూపమున ప్రదర్శింపబడు.

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారు—శ్రీ ఆంధ్రా, శ్రీ రామానుజుల పాత్రలను ధరింతురు.
స్త్రీలకు, పురుషులకు ప్రవేశకట్టుములు:—రు. 3,2,1. అ. 8. స్త్రీలకు 4 నీట్లుగలబాక్సు రు. 13.
స్థలము నిండిన వెనుక టికెట్లు అమ్మబడవు.

భగవంతుని చరిత్రము ప్రదర్శించుటచే దయచేసి లోన చుట్టలు వగైరాలు నాటకకాలయందు కాల్చకూడదు. బాట
రకు అర్ధచార్జీలేదు. మొదటి తరగతిలో రిజర్వేషన్లు చేయకూడదు నీటు ఒకటికి అ. 4, ముందుగా యిచ్చి రిజర్వేషన్ చేసుకోవలెను.
దశావతార కథాసంగ్రహము (తెనుగు) పాటలతో అ. 2.

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ నాటకమును ఇచ్చట 40 రోజులవరకు ప్రదర్శించ యేర్పాటుచేసియున్నను, రాజోవు
నవంబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రావిన్స్ కౌన్సిల్ కౌన్సిలరును, భిక్షుప్రదర్శనమును శ్రీ దుర్గాకళామందిరమునందు
జరుగుటచే 27-10-29 తేదీతో ఖండితముగా మాకడపటి నాటకమని తెలుసుకొనవలసియున్నది. ఆ మరుదినమే ఈకంపెనీవారు
బయటిపూరికి నిశ్చయముగా ప్రయాణ మయ్యెదరు.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెరిగోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచునప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్
లతోను కిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తక్షణ కుదుర్చును.
నీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్చార్చిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్చత్వమును యెన్నిసంవ
త్సరములనుండియున్న మూర్చలైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు పరిపూర్ణమును రు 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనే గాక యింకవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమర, గడ్డి కర్పాణి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంటు:—ఇండియాస్ యిండ
స్ట్రియల్ హామగుంటూరు.”

వజ్రెట్లు కావలెను.

131

ఉచితము! పూరాజాతకము!!

అంజన యోగములమున జీవితమందలి
ముఖ్య ఫలితములు మీ ఆర్థరుచేరిన వారములలో
పంపుదుము. మీజన్మనక్షత్రము లేక 9 అక్షరములు
దాదాపు వయస్సుతో ఖచ్చితము రు 1-0-0 పంపిం
చినచో బడయగలరు. ప్రశ్నకు ప్రత్యేకము 0-4-0 లు
వి. యస్. య్. శర్మ, అంజనాలయం, కాకనాడ.

విజయవాడ కావలెను—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు
ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని విక్రీతి శ్రేష్ఠతమైన అన్నిరంగుల సిరాలు ధరలు
తగ్గించి సప్లయచేయమన్నాము. వివరములకు ఈ దిగువనిలసమునకు వ్రాయవలెను
సరసింహం అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీవియూవేది, మద్రాసు

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

విక్రీతి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు
మొదలగు నష్టపులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక
అజీర్ణము, వాయున, జలబు, శైశ్యము, జ్వరము, పిత్తిపాతము, బాలింతగుణము, చిన్నబిడ్డ గుణముల
అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణభేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ
బాణమువలెను. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరీక్షించ దగినవి.

800 మాత్రలు Xల సీసా 1 కి రు. 0—4—0

12 సీసాలు రు. 2—8—0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఏ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, మెరిడేసి, నెల్లూరు జిల్లా.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్., డైరెక్టరులు

ఎం. జమాల్ మహమ్మదు సాహెబ్ బహదూర్, ఎస్టేబ్లిష్., ప్రొవైటర్, మెసరస్ ఎం.
జమాల్ మాయిదీన్ సాహెబ్ అండు కో., అధ్యక్షులు, సదరన్ ఇండియా ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్, అధ్యక్షులు, సదరన్
ఇండియా స్పిన్ అండు మైడ్ మర్చెంట్స్ అసోసియేషన్, మద్రాసు.

మ,రా,రా,శ్రీ, రావుబహదూర్ వి. తిరువేంగడత్రాన్ శెట్టిగారు, ప్రొవైటర్, మెసరస్ వి.
మెసరస్ శెట్టి అండు సన్స్, అండు మెసరస్ హాస్ అండు కో., మద్రాసు.

మ,రా,రా,శ్రీ, నివాన్ బహదూర్ గోవిందాస్ చతుర్ముఖదాస్ అవర్ గల్, బ్యాంకర్
అండు మర్చెంట్స్, మద్రాసు.

మ,రా,రా,శ్రీ, కె. నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు, ఎడిటరు, “ఆంధ్రపత్రిక” అండు ప్రొ
వైటర్, “అయ్యతాంజనము” షిప్, మద్రాసు.

మ,రా,రా,శ్రీ, టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రియార్ అవర్ గల్ బి ఎ., బి. ఎల్., సి. వి. ఇ.,
అడ్వోకేట్, మైసూరు.

కండిట్ విద్యాసాగర్ పాండ్య, ఎం. ఎల్. ఏ. బ్యాంకర్ అండు ఆడిటర్, కీల్వక్, మద్రాసు.
మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

ఒకటి, రెండు సంవత్సరములకు ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు 4 1/2% 5 0/0 వడ్డీచొప్పున పుచ్చుకొనబడును.

అన్నిరకముల బ్యాంకింగువ్యాపారములు ప్రారంభించబడినవి.

పూర్తివరకులకు ఇతర వివరములకు దయచేసి బ్యాంకుకు దయచేసి వ్రాయవలెను.

మద్రాసు.

10-10-1929.

వీలర్లు మోటారు కారు బ్యాటరీలు

అన్నివిధములైన మోటారుకార్లకు అత్యంత ఉపయోగ
మగు విలర్డ్ పేటెంట్ రబ్బరుమరలు లేక మానును
వేరుచేయుట ఈ రెండు విధములైన బ్యాటరీలు అన్ని
వ్యాపారస్థులవద్ద దొరకును. లేక ఈ క్రింద కనుపరచిన
కంపెనీవారివద్ద నేరుగా తెచ్చించుకొనవచ్చును.

ది క్రాంప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ
(మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

మానేజర్లు:—బెన్టు అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

పోస్టుబాక్సు నెం. 205 ఫస్టులైనుబీచ్, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 7-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

విద్యుమబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు 12 8 0 18 4 0

నెల్లూరిది ,, డిటో 42 ,, 18 8 0 14 0 0

ధిల్లి ,, డిటో 46 ,, 15 8 0 16 8 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

శువులు ,, ,, 21 0 0 28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

సెనగలు ,, డిటో ,, 16 8 0 20 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 18 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె బా 1-కి ,, 185 0 0 145 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మి.కా.నూనె 104

అముదము బా 1-కి 108 0 0 105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి 119 0 0 120 0 0

కూరపసుపు ,, 65 0 0 67 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి 105 0 0 122 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-కి 82 0 0 45 0 0

గుంటూరుపొయకట్టు నీలీయంగు మణుగు 1-కి రు 40 50

బెల్లము బా 1-కి రు 28 0 0 49 0 0

అస్కా-సక్కెర బస్తా 1-కి ,, 25 10 0 25 12 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 30 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 82 8 0 88 0 0

చుదరం ,, 26 8 0 27 0 0

రవుండు ,, 38 8 0 83 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూ పె రు 7 12 0

నెం 6 ,, కటూరి ,, 4 12 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 బామ్మరు 10 పా ,, 10 5 0

నెం 20 1/2 రెట్టలేడి ,, 7 4 0

నెం 40 రాజీ ,, 10 0 0

నెం 4 బెన్ని మనీడు ,, 4 8 0

44 చేంజో ,, 10 18 0

7. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి రు 58 12 0 రు 58 12 0

బంగారు తులం 1-కి ,, 21 4 0 21 12 0

సవరను 1-కి 18 8 0

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 258 0 0 257-0-0

రాగి బా 1-కి ,, 320-0-0 322-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు వీడ్చుటలాండు అతిజరయిక్ సింహంమార్కు

సిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలీరంగు 1 రతి 1 10 0

,, 14 రతులు 1 10 0

,, 28 రతులు 1 9 0

,, 56 రతులు 1 8 6

,, 1 అందరు 1 8 0

రక్కటు పాన్ట్స్ నె.బి.లెట్ అనగా (టర్నిరెడ్డు) 8 4 0

కాంగో కి ది 1 0 0

పదరు 4 కి 1 2 0

మద్రాసు అందు నదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.,

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

కొత్తగా కాకినాడ-కోటిపల్లి రైల్వే లైన్ తెరిచిన పిమ్మట సామర్లకోట స్టేషన్ వద్ద కంట్రాక్టువుచ్చుకొని పనులు చేయు నిమిత్తం టెండర్లు కోరడమైనది. టై స్టేషన్ లో సామర్ల కోటనుంచి కాకినాడ వరకు 9 1/2 మైళ్లు, కాకినాడ బైపాస్ నుంచి-కోటిపల్లికి 27 మైళ్లు మొత్తం 36 1/2 మైళ్లు రైల్వే లైన్ టెండరు సీలు చేయబడిన కవర్లలో మద్రాసులో పార్కు ట్రామ్ లో నున్న యం. యస్. యం కంపెనీ లిమిటెడ్ యొక్క చీఫ్ ఇంజనీయరునకు 1929 ఆక్టోబరు 29 తేదీ వరకు 2 గంటలలోగా చేరునట్లు పంపవలెను. సరియైన పారముమీద పంప నిది టెండర్లు చెల్లుబాడ చేరవు. చీఫ్ ఇంజనీయరువారి ఆఫీసు నందు రు 2 చెల్లించిన ఫారముబడయగలరు. టెండరు ఫారము వో కూడ యం. యస్. యం. రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి షేమర్లు, లేక క్యాపియర్ వద్ద రు 100/- చెల్లించినట్లు ప్రాంట్ రసీదును పంపవలెను. జమునునొందిన టెండరుదారుడు రు 100/- వాపసివ్వబడును. జమునునొందిన టెండరుదారుడు అగ్రిమెంటుకు లోబడి సరియైన కాలమున పనియొనర్పజాలని యెడల ఆసామ్మ కంపెనీవారు భుక్తపరచుకొనెదరు.

ఇదివరలో యికంపెనీ తరఫుననిచేయనివారు యోగ్యతాపత్రములను పంపవలెను. కంపెనీయిష్టానుసారముగా టెండర్లను అంగీకరించెదరు. అందులో తక్కువ సామ్మ టెండరు దారునిచే ఒప్పుకొనవలెనని నిర్బంధములేదు.

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ క్తులు ఆటంకపరచబడిన దయకేసి

కామశాస్త్రమును

పరిశుభ్రము

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు వాడవలెను. 5
ఉచితముగా తపాలాఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి 2-2
ఒక కార్డును ఈ దిగువ చిరునామను వ్రాయుదు. 2-2
ఆలంకర్షణ వాళ్ళు, బిగ్ బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆయాసపడవద్దు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

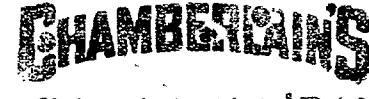
చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణి ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తి పొంది శాఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాల నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులకు శ్లన్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచము దంతటను శూలనొప్పి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపు సంబంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని నునుగమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచముదటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతమైనది
దివ్యావధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక నుగిచుచును.

10 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి, పథమనివారిణి

గాంధీ మహాత్ముని వష్టి పూర్తి

ఆంధ్ర దేశము

మదనపల్లి

ఆక్టోబరు 2 తేదీ:—నేటి దినమున మదనపల్లి ఆర్యవైశ్యులైరును ఆర్యవైశ్యభివృద్ధిని సంఘ భవనమున శ్రీ మహాత్మాగాంధీ జన్మశతాబ్దిని జగవ సమావేశమయిరి. సభాభవనము కద్దరువస్త్రములచేత నలంకరింపబడి యుండెను. దేశ నాయకుల పటములు సభామందిరమున పువ్వులనులచే నలంకరింపబడియుండెను. దేశీయ బావులూ చూపరులకు నూతనోత్సాహము కలుగజేయుచున్న వోయన సభాభవనముపై నెగురుచుండెను.

దేశీయగీతములచే సభ ప్రారంభింపబడెను. అనేకులు మహాత్ముని వష్టి పూర్తిని గూర్చియు వారి అపారమైన దేశసేవను గూర్చియు పువస్యవించిరి. ఏబది సంవత్సరములు దేశసేవ జేసి శనగపల్లె రామస్వామి గుప్తగారు యిటీవల దివి కేగియుండుటచే దేశమునకు కలిగినకొరతను ఆర్యవైశ్యులు తమ త్యాగముచే నెడబాప సంకల్పించిరి. ఇదివరకును ప్రతినైకొననట్టి సంఘసభ్యులు గాంధీ దరు తాము కద్దరు తప్పకేరువస్త్రముల దాల్చి మని ప్రతిజ్ఞ జేసిరి. కొందరు విదేశవస్తువులనే వాడవని ప్రతిజ్ఞబూనిరి. తర్వాత జాతీయగీతములుపాడి వాటి సభాకార్యక్రమమును ముగింపుజేసిరి.

ఆర్యవైశ్యభివృద్ధిని సంఘసభ్యుడు,

రేపల్లె ప్రాంతము

రేపల్లెలోను చుట్టునున్న యిసుకపల్లి, పేటేరు, పెనుమాడి, నల్లూరు గ్రామములలోను వష్టిపూర్తికి రు 70-0-0 కిమ్మతుగల 260 శేర్ల బియ్యమును తదితర వస్తువులను నగదు రు 250-12-8 లభించెను. ఆ ప్రాంతమువారు రేపల్లెలో యుక్త వారులు జరిపిరి. నిన్న పుడయం 8 మొదలు 11 గంటలవరకు గాంధీ ప్రభుతో నూరేగింపు జరిపిరి. పెక్కుమంది హారతులిచ్చిరి. 1 మగిదులలోను, 2 దేవాలయములలోను ప్రత్యేకపూజలు సలిపిరి. రామకృష్ణ వార్తాగృహము వద్ద 8 రాటములపై నూలుపడికిరి. ఆత్మకథలో 2 అధ్యాయములు చదివి వినిపించిరి. ఉన్నత పాఠశాలవరగాములో బీదజనుల మధ్య గాంధీ ప్రభును నిలిపి ఛాయాపటమును తీసిరి. ఆపుటనే 700 ల జనముకు విందుచేసిరి. మహాత్మాజీ తూకము 90 పౌనులకు సరిపావు 222 1/2 గజముల ఖాదీని వికలాంగులకు నిరాధారులకు ప్రత్యేకించి వార్తాగృహమువద్ద 5 1/2 మొదలు హెచ్చుభాగము పంచిపెట్టిరి. తరువాత అచ్చటనే శ్రీయుత కేశముక్కల నుబ్రహ్మ్య శాస్త్రిగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగిన పౌరసభలో శ్రీయుత గంటూరు శాగభూషణంగారు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రియు మాట్లాడిరి. ఈ వర్తమనకు ప్రత్యేకముగా మహాత్ముని పటమును తయారుచేసిన శ్రీయుత కీరంకెట్టి నాగయ్యరావుగారికి సభలో బహుమతి యిచ్చిరి.

నల్లూరు సారెం, నల్లూరు, పెనుమాడి, పేటేరు, రేపల్లెలో నూలుపడుకు వారు 8 మంది పురుషులున్నూ, 42 స్త్రీలున్నూ 212,700 గజములు నూలును మహాత్మాజీ గారికి కానుకగా నిచ్చిరి. నూలును రేపు సబ్బుకీ పంపుదురు. మహాత్మాజీ పటమును ఖాదుముగా వార్తాగృహములో ప్రతిష్ఠించును.

12 గజముల విదేశవస్త్రము విహసమునకు దొరకెను.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

చాటపర

మా గ్రామమునం దీదినము మహాత్మునియొక్క వష్టి పూర్తి మహోత్సవము జయప్రథముగా నెరవేర్చబడినది. ప్రాతః కాలము నుండియు మా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘమున కధ్యక్షులైన శ్రీయుత గుత్తా సోమబ్రహ్మం చౌదరిగా రక్ష్యత్సాహమున బ్రోత్సాహ మొనర్చుచు పురమంతయు బాల బాలికలతో గూడ సంకీర్తనముతో గాంధీ మహాత్ముని పటమునకు గొప్ప యూరేగింపు జరిపిరి. అనంతరము పురమధ్యమున పురజనలతో నొక పెద్ద సమావేశము జరుపబడినది. శ్రీయుత గారపాటి అంజనేయ చౌదరిగా రధ్యక్షుల వహించి మహాత్మునియొక్క యుత్సాహవైభవమును గూర్చియు, ఖద్దరు ధారణావిశేషతను గూర్చియు బోధించిరి. తరువాత శ్రీయుత మాగంటి బాపినిడు చౌదరిగా రువస్యవించుచు మహాత్ముని సంవేషముగూర్చి విపులముగా వివరించిరి.

సుమారెవది రూప్యుల కద్దరు అమ్మబడినది. నేడు నూతనముగా 15 మంది కాంగ్రెసునందు సభ్యులు చేరిరి. దేవాలయములయం దభిషేకములు జరుపబడినవి.

మాగంటి శీతారామదాసు చౌదరి.

అమృతలూరు

గంటూరు జిల్లా అమృతలూరు గ్రామమున 2-10-29 వ తేదీన మహాత్ముని వష్టిపూర్తి మహోత్సవము అతి వైభవముగ జరుపబడెను. బీదలపాలిట కల్పతరుగు ఆ మహాసాయని నామమున 600 అరువందల బీదలకు అన్నప్రదానము జరిగెను. సాయంత్రము 8 గంటలకు చక్కగ నలంకరింపబడిన మందిరమునందు మహాత్ముని ఛాయాపటముంచి, మండలమునందంతటను నిపుణులని పేర్కొనబడిన మా గ్రామ పంచముసీదరుల సన్నాయి బ్యాండు వాద్యములతో జాతీయపతాకధ్వజముపూని జాతీయగీతములుపాడు యువకుడు, విద్యార్థులు, ముందునడచుచుండ గ్రామపెద్దలు, పిన్నులు వెంటరా ఉత్సవము అతివైభవముగ జరిగెను. ఆ సమయమున నారీ మణులు కర్పూర హారతులు, నారీకేశ ఫలములు, నూలుదండలు నివేదించిరి. దేవాలయములలో మహాత్ముని చిరాయువు అనుకాకయని ప్రార్థనలు సలిపిరి. 6 గంటలకు ఉత్సవము ముగిసెను. తరువరి శివాలయావరణమున శ్రీ పరుచూరి వెంకటకృష్ణయ్యగారి యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరిగెను. తత్సమయమున శ్రీ బహ్మదంకుటుంబరావు, శరణు రామస్వామిచౌదరి గారలు మహాత్ముని జీవితమును, ప్రస్తుత దేశస్థితియును గూర్చి యుపన్యసించిరి. జయధ్వజలతో సభ ముగిసెను.

గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్య.

ఈ గ్రామమున మహాత్ముని వష్టిపూర్తి ఉత్సవము అత్యుత్సాహముతో అత్యంత శ్రద్ధాభక్తులతో జరుపబడినదని తెలుపుటకు సంతసిల్లుచున్నాము. ఉదయము 8 గంటలకు శుద్ధ ఖద్దరు ధరించిన స్వచ్ఛందసేవకుల యువకులచే గ్రామసంకీర్తనము గావించబడినది. పిదప 10 గంటలు మొదలు 4 గంటలవరకు బీదలకు అన్నదానము అవిచ్ఛిన్నముగా సంతృప్తిగా గావించబడినది. ఇంత విరివిగా ఈ గ్రామమునందు బీదల కన్నదాన మెప్పుడును చేయబడలేదు.

సాయంత్రము 4 గంటలకు మహాత్ముని పటము సాలంకృతమున మండపమునందుంచి మేళతాళములతో భజనలతో సంకీర్తనములతో ముందు స్వచ్ఛందసేవకులు-తర్వాత బ్యాండు తప్పెట సన్నాయి భజన మొలన వాద్యశాండ్రు పిమ్మట మహాత్ముని మందిరస్థిపటము-తరువరి గ్రామమునందలి పెద్దలు, బారులత్తీర్చి సాగగా-ఉత్సవము సాగినది. యవతీమణులు హారతు లిచ్చి తమ భక్తిని ప్రకటించిరి.

6 గంటలకు శివాలయము ఆవరణములో శ్రీ పరుచూరి వేంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారి అధ్యక్షత్వక్రింద శ్రీ శరణు రామస్వామిచౌదరి, కుటుంబరావుగార్లు ఉపన్యాసములతో బహిరంగసభ జరుపబడినది. పిదప శివాలయములో మహాత్ముల వారి కాయరారోగ్య ప్రదముగా పూజనలుపబడియె.

రావల్ల శివరామకృష్ణయ్య చౌదరి.

దెందులూరు. (ఏలూరు తాలూకా)

ఈ నెల 2 వ తేదీ ప్రాతఃకాలమున జాతీయ పతాకములతో నగరసంకీర్తనములు గావించి, దేవాలయములలో ఆరాధనచేసి పిమ్మట పురమందిరమున ప్రవేశించి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత వైదిపాటి వెంకటరామయ్యగారు ఆత్మకథనుగూర్చి చక్కగా చెప్పిరి.

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు శ్రీయుత కొమ్మన సీతారామయ్య బి.ఎ. గారి యాజమాన్యమున నూలు పడుకు పోటీ పరీక్ష విద్యార్థులతో జరిపించిరి.

ఆంగ్ల ఆంగ్రహింపీ భాషలలో పుష్పవేణి, హరిశ్చంద్ర నాటకములను కూడ ప్రదర్శించి ప్రజల మనస్సులను రంజింపజేసిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులకు వందనములలో సభ ముగింపబడెను.

పురవాసి.

బొమ్మిడి

నేడు మా గ్రామములో ఉదయం 7 గంటలకు పురజనులందరూ కలిసి స్వదేశీగీతములతోను రామకీర్తనలతోను, భజన చేయుచు స్వరాజ్యపతాకము, మహాత్మా గాంధీ, లాలాపతి రాయి, అరవింద ఘోషమొదలగాగల దేశ నాయకుల పటములతో గ్రామమంతయు యూరేగినారు.

సాయంకాలము 8 గంటలకు ఒకసభ జరుపబడెను. సభికులలో చాలామంది ఖద్దరు ధరించియుండిరి. సభలో ప్రజలకు మహాత్మాగాంధీగారి జీవితచరిత్రము నురించుచు ఖద్దరు కట్టెల సిన ఆశ్చర్యకరముగరించుచు యువస్వాస్థ్యము లిచ్చుట యెను. అంతట జయజయధ్వజములతో సభ ముగిసెను:—

2-10-29 (ఒక విశేషం)

మొట్టకొన (దివితాలూకా) తూర్పుకృష్ణా
 లోకోత్తర పురుషుడగు గాంధీమహాత్ముని వ్యక్తిత్వార్థి యుత్సవ మి గ్రామమున నేటిదిన మత్యుత్సాహమున గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘమువారివలన జరుపబడినది. ప్రాతఃకాలమున శ్రీ వెంకటేశ్వర సుబ్రహ్మణ్యుండి, మంగళ వాద్యములు మ్రోయు చుండు, భజన సంకీర్తనలతో, బాలబాలికలు గాంధీ స్తోత్రము లు పఠనచేయుచుండ మహాత్ముని చిత్రపటము దివ్యముగ నలంకరింపబడిన దేవవిమానమున ముంచబడి గాంధీజయధ్వజములు విక్రమింపజేయుచు మంత్రయుగ యూరేగింపు గావించబడెను. అనంతరం కర్పూరహారతులసంగి, నారికేళఫలములు పంపింపబడి భక్తిపూర్వకముగ నర్పించిరి. ఆ సమయమున శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వర ఖడ్గరు సంఘమువారి ప్రత్యక్షమైన వజ్రములు పిరికిగ తగ్గింపు ధరలకు విక్రయించబడినవి. సుమారు 11 మందిలకు పూరేగింపు ముగింపుచేయబడి అందు పాల్గొని నవారి కెల్లరికిని ఫలహారము లొసంగబడెను. ఈ యూరేగింపు సందర్భమున మహాత్మునికి ఆయురారోగ్యము కొరకు పండితోత్తములకు విప్రులచే అభిషేకములు గావించబడుచున్న శ్రీ విశ్వేశ్వర దేవాలయమువరకును, యూరేగింపు జనసమూహము వెళ్ళి భక్తిశ్రద్ధలతో నిలచిరి.

సాయంత్రము సరిగా రి గంటలకు శ్రీ జలధీశ్వర స్వామివారి యాలయముముందు మహాసభ సమావేశమయ్యెను. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్య చౌదరి గారు మొదలగు మరికొందరు అచ్చట కొన్నిగంటలసేపు రాట్నములను స్వయముగ వడకి నూలునుతీసి యితరులకు మార్గదర్శకులై, అనంతరం, నరసాపురం ఛాప్తవులగు శ్రీయుత చామర్తి సత్యనారాయణగారి యాధిపత్యమున శ్రీయుతలు గొట్టెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య చౌదరిగారు మహాత్ముని జీవితమును గూర్చియును గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్య చౌదరిగారు ఖడ్గరు ధారణావశ్యకతను గూర్చియు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి డాక్టరుగారగు ద్రోణరాజు సుందరలక్ష్మీనరసింహారావుగారున్నూ, సభ్యులకు విపులముగను, యుద్వేగకరముగను వివరించిన పిమ్మట సభ చాలించబడెను. మహాత్ముని గూర్చిన పద్యములు చదువబడెను. అధ్యక్షులు అనేక విషయములనుగూర్చి వివరముగ బోధించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

సోం వేట

సోంవేట, 2-10-29:—నేటిదినము గాంధీమహాత్ముని వ్యక్తిత్వ యుత్సవ మత్యుత్సాహమున నిచ్చటజరిగెను. ప్రజలు నూత్న కద్దరు వస్త్రధారణై మహాత్ముని వ్యక్తిత్వ యుత్సవము తోబాటు మహాలయ ప్రత్యుత్సాహము జరిపిరి. ఏ కార్యమునందైనను మిక్కిలి పట్టుదలగల పట్టుకాళి కులస్థులు మహాత్ముని గాంధీగారి ఆయురారోగ్యైశ్వర్య రాజ్యభివృద్ధిని గోరుచు 200 మంది దీనానాథ పేదసాధులకు తృప్తికరముగ నన్న సంతర్పణను గావించిరి. ఈ పట్టుకాళి కులస్థులు నూలు వడుకుటయందును నేతయందును మిక్కిలి నేర్పురులు. వీరికి నేతపనియందు జిల్లాలోనేగాక యితర జిల్లాలయందును మిక్కిలి ప్రఖ్యాతికలదు. వీరు తమ కులస్థుల యిండ్లనుండి పనులుచేసిన బియ్యము ధనముతో ప్రతి ఆమావాస్యయందు వందమందికి తక్కువకాకుండ అన్నదానము జరిగించుటకు నిశ్చయించిరి. వీరి యుద్దేశములకు భగవంతుడు తోడ్పడి నిరత మిట్టన్నదానము జరుగుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

(ఒకవిలేఖరి)

పోలవరం

స్వరాజ్యాశ్రమ ఆవరణ తోరణములతోడను స్వరాజ్య పతాకములతోడను మహాత్ముని పటములతోడను ఆలంకరింపబడినది. ఉదయం మహాత్ముని ఆయురారోగ్యములకొరకు ఆశ్రమంలో ప్రార్థన జరిగినది. దేవాలయములలో అభిషేకములు పూజలు జరిగినవి. సాయంకాలం ఆశ్రమంనుండి పూరేగింపు ప్రారంభమై ప్రాతఃపాలవరం చివరవరకు వెళ్ళి మరల ఆశ్రమంకు చేరినది. అనంతరం మహాత్ముని ఆయురారోగ్యముల కొరకు ప్రార్థన జరుపబడినది. శ్రీయుత గండపు గంగరాజు గారు లడ్డు, బూందీ మున్నగు ఫలహారములు తెప్పించి ప్రార్థనకు వచ్చినవారికి పంచిపెట్టిరి. మంగళధ్వజములతో వుత్సవం ముగిసినది.

పూడుపల్లి

పూడుపల్లి గ్రామంలో మహాత్ముని వ్యక్తిత్వార్థి వుత్సవము చాలజయప్రదముగా జరిగినది. బీదలకు గొప్పఅన్నదానం గావించిరి. మహాత్ముని ఆయురారోగ్యముల కొరకు భగవంతునికి పూజలు భజనలు జరుపబడినవి. (ఒకరు)

తిరువళ్ళూరు శ్రీ వీర రాఘవస్వామి లాటరీ

హిందూదేశమందంతటను లాటరీ టికెట్లను అమ్మకమున, కన్ వాసుచేయుటకు ఏజెంట్లుకావలెను. టికెట్లు 1 కి రు 1. చొప్పున పుస్తకము 1 కి 11 టికెట్లుగల రి పుస్తకములలోని రి5 టికెట్లు విక్రయించునట్టి వారికి 100-కి 15 చొప్పున అనగా 5 పుస్తకములకు రు 75/-కమిషనునివ్వబడును. మణియార్దరులు లాటరీబోర్డు ప్రెజిడెంట్ విలాసమునకును ఉత్తరములు లాటరీబోర్డు కార్యదర్శులకును పంపవలెను. తిరువళ్ళూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి లాటరీ:—టికెట్లు మద్రాసు, ఎన్ ప్లనేడులో నున్న ఇండియన్ ఇండస్ట్రీయల్స్ వద్ద ప్రతిదినం ఉదయం 8 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 8 గంటలవరకు విక్రయించబడును. వివరములకు కార్యదర్శులపేర వ్రాయవలెను:—

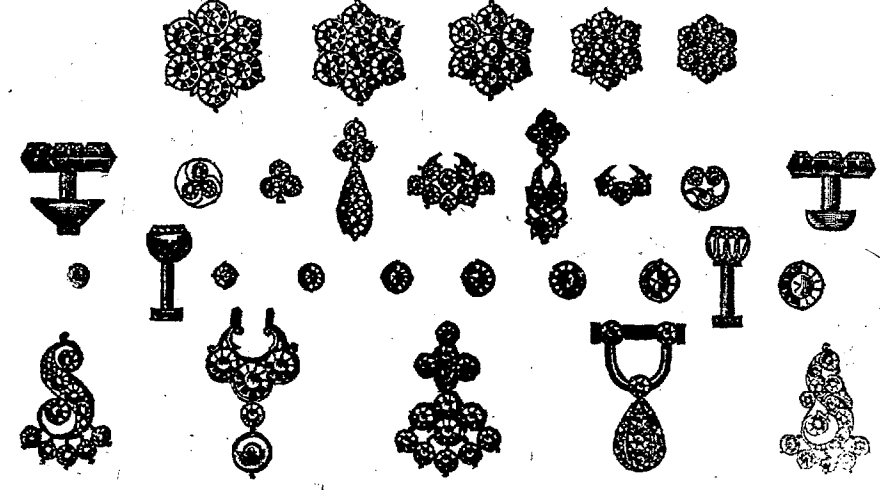
వి.వి. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ పోషకులు.

రావుసాహెబు: పి. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు బి. ఏ. అధ్యక్షులు

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

శ్రీమద బౌద్ధములు భక్తములు లేహములు మార్గములు మొదలగునవియు కమిటీయాజమాన్యముక్రింద నున్నవి. వీరిని వైద్యుల వలన తయారుచేయించబడి సిద్ధముగానున్నవి. కేటలాగు ఉచితము. ప్రెసిడెంటు. సి. రాజగోపాలాచారి బి.పి. బియర్. కె. దశరథరామయ్య బి.పి. బియర్. వంకటప్పయ్య రిటైర్డ్ ఎజిల్.

సీమనుంచి నేరుగా సీమకమలములు దిగుమతి చేయబడినవి

గాన సీమకమలముల నగలు కొనదలచినవారికి యిది మంచి సమయము. మేలయిన సీమకమలముల నగలు చాకధరలకు యిచ్చి మిమ్మలకు తృప్తి పొందించువారు. వివరములకు యీ దిగువ విలాసమును వ్రాయుడు. ఇండియన్ జవలరిమార్కెట్ జయలక్ష్మి బిల్డింగు బెంగళూరు సిటీ.

తరుణము మించిపోకమునువే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వనతో ఉడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదో యని గ్రహింపుడు. **కామినియాఆయిల్** రిజిస్టర్డ్ ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు. తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి **దివ్యామృతము** వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుటకు నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునట్లే, తుమ్మెదరెక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈనులభవదలిన నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అభి కృత్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను, దుకాణాదారలందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మనారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివర్త కులయొద్ద కొనుగత్తుడు. **కామినియాఆయిల్** అని చూచి మరి కొనుడు. | సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0; పొట్టి 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0; పొట్టి 0-12-0.

ఒకటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముహురము.

మీదునులమీదగాని, కేబు రుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోడిజిల్ హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెదజల్లినట్లునగును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోడిజిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కావరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 టోన్స్ ఓటోడిజిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 టోన్ " "	" 0-12-0

నమూనాసీసా రెండవారి ప్రాప్తి స్థాంతులు పంపిన, పంపబడును. సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
 285, బామ్మామకీడు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం. 2.

శ్రీవాణీవిహార తైలరీ

1/84 గడపుకే శ్రీమణి-చెన్నపురి

ప్రభాండాగారమున జరిగిన గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్రము

ప్రభాండాగారపు యజమాన్యమున గత 2-10-29 వ తేదిన ము॥ రా॥ శ్రీ ఎమ్. ఆర్. ఆంజనేయులు శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతక్రింద సాయంకాలమున 4 ఘంటలకు ఒక సభ చేయఁబడి.

అట్టి సమయమున ము॥ రా॥ శ్రీ వై. నరసింహులుగారు ప్రగారితో గాంధీ మహాత్ముని జీవితచరిత్ర సంగ్రహము వక్కాణింపబడెను. సభ విఘ్నేశ్వరప్రార్థనతో మొదలిడబడెను.

అంతయు జేరి తైలరీ-యజమాన్యమున దుగ్గము లాను జేరబా ల్యంకవిచ్చెట్ల దొండమున-నవ్వలిచగ్గబడినవియి యా వంక గుచులుగానకహిట్టబడి పోరముగాంచి వేయ్యబా ణాంకురశంకనం దెడుగ-బాన్సుని గొల్తు నభివృద్ధినిక్షిప్త. తదుపరి అధ్యక్షులవారు ఈ క్రింది విధమున తమ ఉపన్యాస మును సాగించిరి.

సోదరులారా!

మీరు నన్ను ఈ పదవి ని ఆలంకరింపజేసి

నందులకు వందనశతంబు లర్పించువాడ. ప్రపంచ మున కంతటికిన్ని వెలుగునంటిబుద్ధినిచ్చి పాపహాపమున బడ కుండరక్షించుటకై అవతరించిన యవతారపురుషులవంటి మహా త్ముడగు గాంధీమహాత్ముని జీవితమును అతని జన్మదినమున విను టకు మనమెంతయు పుణ్యముచేసినవారమగుదుము. ఈమహాత్ముని జీవితమును మనసోదరడగు నరసింహులుగారు ప్రగారు మీకు శ్రవణానందముగ వినిపింపగలడు. ఇంతటితో నేను విరమించుచున్నాను.

అంతటవ్యాసకుడు

అగ్రాసనాధిపా, సోదరులారా!

నేటిదినమున మన మందరమును ఇచ్చట సమావేశమయిన దేలన ఉత్సాహమున గాంధీమహాత్ముని పాపనామస్మరణము చేయుటకు ఇతని నామోచ్చారణవలన సకల పాపములను నశించును. ఏలన ఇతడు రామకృష్ణులు మొదలగువారివలె ఒక అవతారపురుషునివంటి వాడగును. మనము ఏప్రకారమున ఆయవతారపురుషులను అనిశమున ప్రార్థించుచున్నామో అదేప్రకారము ఈ మహాత్ముని ప్రార్థించవలయును. మహాత్ముడు గాంధీ అను బిరుదమున బరగుచున్నాడు. గాంధీ అనుబిరుదము యీతని వంశమునకు గలదు. ఇతని పితామహుడగు ఉత్తమ చంద్రునకు ముందటివారు కిరాణాసామానులను తెచ్చివిక్రయించుచుండిరి. అప్పటివారు వారిని గాంధీ లని పిలుచుచుండిరి. ఇతని పితామహుడు ఉత్తమచంద్రు గాంధీ. అతడు పోరబందరునందు దివానుగ నుండెను. అతనికి రెండు వివాహములాయెను. మొదటికళిత్రమునకు 4 గురు పుత్రులును, రెండవకళిత్రమునకు ఇరువురు పుత్రులును జనించిరి. ఈ ఆరుగులోను 5 దవ పుత్రునిపేరు కాబాచంద్రుగాంధీ. 6వ పుత్రునిపేరు తులసిదాసు గాంధీ. వీరిలో కాబాచంద్రుగాంధీగారికి నాలుగు వివాహములాయెను. తులసిదాసుగాంధీగారికి కూడ వివాహమాయెను. వీరు ఒకరివెంటికికరు పోరబందరు సంస్థానమున ప్రధానామాత్యులుగా యెన్నకొనబడిరి. కాబాచంద్రుయొక్క నలుగురుభార్యలలో కడపటిభార్య పుత్రులైవాయిగారు. ఈమహాత్మునియే శ్రీరాముని కాన్యగర్భమున దాల్చినట్లును దేవకి శ్రీ కృష్ణపరమాత్ముని, నుదరమున ధరించిన కరినిని మహాత్ముడయిన గాంధీగారిని ఉదరమున ధరించి నవమాసములు నిండ సోమనాథపురమున శ్రీ. సం. 1869వ సంవత్సరమున అక్టోబర్ నెల రెండవతేదిన గనెను. ఇతడు జన్మించినప్పటినుండియు తల్లిదండ్రులచే గారాబము గ బెంచబడి యుక్తయయ్యునకు పాఠశాలనుజేరి తనకు పదుమాడేండ్లు నడచుచుండగనే హైస్కూలును చేరెను. అదేసంవత్సరమున అతని తండ్రిగారైన కాబాచంద్రుగారు సుముహూర్తమున కన్పూరివాయిగారి నిచ్చి వివాహముచేసెను. ఈ మహాత్ముడికి పదునారవ ఏడు నిండకమునుపే విప్రునిర్యాణము గలిగెను. మోహనచంద్రు గాంధీ (మహాత్ముగాంధీ)గారు తమ భార్యను విక్కిలి ప్రేమతో ప్రేమించుచుండెను. మహాత్మునికి పితృనిర్యాణము కలిగిన సంవత్సరముననే కన్పూరివాయిగారికి తొలిమారు గర్భము కలిగినది. పిమ్మట ఇతనికి కొంతకాలమునకు ఇరువురు పుత్రులుజన్మించిరి. పిమ్మట ఇతడు1887 వ సంవత్సరముననే మెట్రికులేషన్ పాఠ్యముచేసి సంస్కృత భాషయందు విక్కిలి యిష్టముండుటచే సంస్కృతమునుకూడ పఠించెను. అటుపిమ్మట కొన్ని దినములు చదివి బారీష్టరు పనిపై నిష్క్రమిండుటచే దానినిచదుటవుకై ఇంగ్లాండుకు వెళ్లెను. అచ్చట ఈమహాత్ముడు ఇన్నరు టెంపులునందును ఇంకను బడులయందు చదివి బారీష్టరు పని ప్యాకుచేసిన తర్వాత రెండుదినములలో భారతదేశమునకువచ్చెను. వచ్చిన తర్వాత తన భ్రాతచే మాతృనిర్యాణవిషయమును తెలిసికొనెను. అచ్చట పోరబందరులో న్యాయవాదిగాచేర్చబడి. అబ్జుల్లాకంపెనీవారి విష

యమై దక్షిణ ఆఫ్రికాయందుండు నెటాలనుకు ముఖ్యపట్టణముగు డర్బానునకు బొంబాయినుండి ఓడపై నేగెను. అచ్చట నివసించి కొన్ని దినములలోపల అచ్చట మన భారతీయులను పాశ్చాత్యులు పెట్టుకట్టములను తెలిసికొనెను. వారి హక్కులగుగాను అచ్చట కొద్దిలో పోరాడి ఆసమయముననే అబ్జుల్లాకంపెనీవారి దావాయందుకూడ కృతకృత్యుడాయెను. అక్కడనుండి బొంబాయికురదించి సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్ గారిని, డా॥ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ గారిని దర్శించి ఆఫ్రికాలో భారతీయులు పడుకట్టములను దెలిసి అచ్చటచ్చట ఉపన్యాసములుజేసి పిమ్మట కలకత్తాకే అచ్చట గోపాలకృష్ణ గోకేలు మొదలగువారిని దర్శించి అచ్చట ఉపన్యాసములుజేసి తిరిగి భారతీయుల సహాయార్థమై సకుటుంబముగా డర్బానునకు వెళ్లెను. అచ్చట యిండియన్ కాంగ్రెసును స్థాపించెను. మరల స్వాతంత్ర్యనిర్యోధనసాధనచే రెండు మూడు పర్యాయములు అరెస్టుచేయబడిరి. తిరిగి భారతదేశమునకు వచ్చెను. ఇట్లు అనేకపర్యాయములు ఆఫ్రికాకును భారతదేశమునకును తిరిగి భారతీయులకై కష్టపడెను. ఇట్లు వారు కష్టపడి అందరును కుఖపడుటకై మార్గములను ఏర్పరిచిరి. ఈ మహాత్ముడు ఏర్పరిచిన చట్టములు లోకమంతటికిన్ని మేలుకలుగజేయునదిగాన లోకమంతయు నేకగ్రీవముగా నతనిని పూజింపమని ఘోషించుచున్నది. అందరును గుడ్డలకును కూటికిని కష్టపడుచుండుట జూచి కద్దరు మంత్రమును ప్రసాదించెను. ఎల్లరును ఈ మంత్రము ననుష్ఠించినయెడల సుఖులగుదురు. ఈ మంత్రమును సాధించినయెడల స్వరాజ్యము వచ్చును. స్వరాజ్యము వచ్చును. మహాత్మునికిన్ని స్వరాజ్యము నిక్కముగ వచ్చును. కావున ఎల్లప్పుడును ఈ మహాత్ముడుచేసిన మేల్లను దలంచుచు అతని నామోచ్చారణ పాపనాశనమగును.

పిమ్మట ము॥ రా॥ శ్రీ చెన్నకేశవులశ్రేష్ఠి ఇట్లని ఉపన్యసించెను.

అగ్రాసనాధిపా, సోదరులారా,

మహాత్మునిగూర్చి మన స్నేహితుడగు నరసింహులు గుప్త వాక్రచ్చెను. ఇంక నేను చెప్పుటకు ఏమియు లేదుకాని రెండుమూడు మాటలు వాక్రచ్చి దలచితిని. అతడు వ్యాసకుడు చెప్పినట్లు నిజముగ చాలా గొప్పవాడు. అతడు దైర్యముతో భారతీయులకై చేసిన కృత్యములు అద్వితీయములు. అట్టి మహాపురుషుని నామోచ్చారణమున మనము పుణ్యమును ఆర్జించినవారమగుదుము. ఆ మహాపురుషుడు దేవుడని మనకు తెలియక పోయినప్పటికిన్ని మనము శ్రీరాముని కృష్ణుని ఇంకను ఇట్టి వారి నందరినిన్ని ఏల పూజించుచున్నామో అదేకారణముచేతనే ఇతనినికూడ పూజించవలయును, అనగా వారందరను పాపమును నశింపజేసి నీతులను గలిపి ప్రపంచమును మంచిమార్గమునకు గొనివచ్చిరి. అట్లే ఇతడును మనముచేయు దుష్కృత్యములను చూడలేక వాటికిన్ని టికిన్ని చట్టము లేర్పరిచి వాటిని మనము అనుష్ఠించునట్లు చేయుచున్నాడు. మతీయు మనకు మనము తరించుమార్గము నుపదేశించుచున్నాడు. కావున మనము అతనియందు దైవభావముతో అతనిని కీర్తించుచు పూజింపవలయును.

కీర్తన

ఒకమాసో భారతీయులారా వినండి నాడు బల్కులు ఆహాహా, ఏమి చెల్లుదు దేశం బజ్జానముయిపోయె॥ ఓ॥ ఇండియాలోని యధికార్లు నిరంకుశాధికారంబు నిరూప బయలుదేరండి. స్వరాజ్య దీక్ష బూనండి॥ ఓ॥ ఇంగ్లీషు స్కూళ్లు విడనండి, స్వదేశీ స్కూళ్లు నిలుపండి, వక్రీళ్లు కొద్ది విడనండి, స్వరాజ్యదీక్ష బూనండి॥ ఓ॥ భగవాన్ మోహనదాసా, కరుణాసాంధా గాంధీకి జయంపించుబలకండి స్వరాజ్యదీక్ష బూనండి॥ ఓ॥ ఇంక నేను నామాటలను పూర్తిచేయుచున్నాను అనుచు విరమించెను.

పిమ్మట ము॥రా॥శ్రీ సత్యనారాయణ ఇట్లనిరి:— అగ్రాసనాధిపా, సోదరులారా,

మహాత్ముని గురించి నేను చెప్పవలసినది ఏమియును లేదు. ఎందుకన అతనిచరిత్రము భరత ఖండముననున్న వారి కందఱిగి తెలిసిన విషయమే. ఒక చిన్న పిల్లవాని వద్దకు వెళ్లి మహాత్ము అని చెప్పుచుండగానే గాంధీ అని పూర్తిచేయును కదా? అతని మహాత్మ్యము చెప్పవలయునన్న నాలుగుమోములుగలవానిచేతనే కాదు. మహాత్ముని మఖ్యోద్దేశ్యము ఏమన జనులందఱును ఐకమత్యము కలిగియుండవలయును. కలహములు అనుచుటయే యుండరాదను. అందఱును ఐకమత్యత గలిగి యుండినయెడల మన స్వరాజ్యమును ఒక నిమిషములో తీసుకొనవచ్చును. మనము ముఖ్యముగా గమనించవలసినది ఏమన, త్రాగుద్రోతుతనమును వదిలివేయవలయును. ఈ త్రాగుద్రులను జనులకు ఎంత నష్టము కలుగుచున్నదో యోచింపుడు. కొందఱు బాగుగ త్రాగి ఇంటికి వచ్చి భార్యబిడ్డలను కత్తితో పొడిచి చంపివేయుచున్నారు కదా? సోదరులారా! త్రాగుడును ముఖ్యముగా వదిలివేయుడు. సోదరులారా!! మీకు మీభారతమాతపై అంతయన్నిష్ఠమా? మనలను గన్నతల్లిపై ప్రేమగలిగి మన దేశమునందు తయారు చేయబడునటువంటి ఖడ్గరనే ధరింపుడు. విదేశీవసనములను విసర్జింపుడు. మనము విదేశీ వస్త్రములను కట్టుటచే ఆవస్త్రములయందలి లాభ మంతయును విదేశము

నకే కదా పోవుట మన దేశమున ఏల నిలువరాదు? మన దేశములోని బీదసాదలు ఏల బ్రతుకరాదు? ఇప్పుడు ఆవసనములు ధరించుట చే దాని లాభ మంతయు వారికి పోవుచున్నది కావున కద్దరునే ధరింపుడు. మహాత్ముని ఊహలనుసరింపుడు. అతడు బుద్ధుడు మొదలగువారివలె ఆహింసాపరమోధర్యో అను వాక్యమును సార్థకముజేయుడని మనకు యిదిగరపుచున్నాడు. ఎల్లరకును ఐకమత్యము నడలకుడనియు చెప్పుచున్నాడు. బాతిభేదమువలదనుచున్నాడు. ఎల్ల పక్షమును సత్యమునే పలకుమనుచు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమును ఏర్పరిచినాడు. దాని నూతగాగొని ప్రపంచమంతటికిని సత్యబోధ చేయుచున్నాడు. కావున ఓ సోదరులారా! అట్టి మహాత్ముని ఎల్లప్పుడును ప్రార్థింపుడు! పూజింపుడు!! కృతార్థులుగండు!!! అని విరమించెను.

పిమ్మట ఆధ్యక్షులు లేచి

సోదరులారా! ఇంకను తెలిసినయెడల ఆ మహాత్మునివర్యలను వర్ణించుటకు ఎన్ని దినములయినను పట్టును. ఇప్పుడు మన విశ్రులు ఆచర్యలలో ముఖ్యములయినవి ఏవి మీకు చెప్పిరి? నేను ఇక ఆసమాచారములకంటె ఇంకను అధికముయిన సమాచారములను చెప్పుటకు కత్తిగలవాడును గాను. అయినప్పటికిన్ని అతనినిగూర్చి ఒకటి రెండు సమాచారములను చెప్పవలయునొంటిని. మహాత్ముడు పరబ్రహ్మ స్వరూపుడు. ఇతడొక అవతారపురుషుడనుట అతితయోక్తికాదు. ఏలన పూర్వము దేవుడవతరించి రాక్షసులను చంపి వారివలన కష్టములు జనులకు కలుగకుండ జేసెను. ఈ మహాత్ముడును రాక్షసులవంటి దుష్కృత్యములనుబాపి రాక్షసులుచేయు దుష్కార్యములవంటి వను ఇప్పటి దుష్కృత్యములచే కలుగనంతటి పాపములను నశింపజేసెను. మన సోదరులు చెప్పినట్లు అతడు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము మొదలగువాటిని స్థాపించి దానివలన (సత్యముబల్కుటవలన) పుణ్యములను అసత్యములవలన పాపములను జనులకు లేలపరచి వారు సత్యమును మాట్లాడునటుల చేసెను. కావున ఈమహాత్ముని ఎల్లప్పుడును కీర్తించుచు భజించుచుండవలయును అని తన ఉపన్యాసమును ముగించెను.

పిమ్మట ము॥ రా॥ శ్రీ పి. ఆర్. చెన్నకేశవులు శ్రేష్ఠిగారు దేశగీతములతో సభ్యులను ఆనందింపజేసిరి.

కీర్తన

1. చరకా, నీప్రభావం బెవరికెటుక జగతిలోన నో చరకా ॥చ॥ సిరులతోడ తులతూగుచున్న

ఆశేతుశీతలమధ్య భరతమాత, భారతీ, జగద్వినుతి, ద్వితీవాతీ, దే భవతుకాంతీ॥ అ॥ పాతునా నేనుతాం, సుహృద్వీ సంయుతాం పాహీమాం, పాహీమాం, పాహీ దేశమాత, భారతి, జగద్వినుతి, దే భవతుకాంతీ॥ అ॥

దీరసత్వ, భీష్మబుద్ధ, గాంధ్యాత్మక సుచరిత్రాం భారతీ జగద్వినుతీ, ద్వితీవాతీ దే భవతుకాంతీ॥ అ॥

పిమ్మట కార్యదర్శిగారు వ్యాసకునిని, అగ్రాసనాధిపతిగారిని, సభ్యులకున్న వందనశతంబు లర్పించుచు నాటి సమావేశమునకు తనకు గల సంతోషమును వెల్లడిపరిచెను. ఇంతటితో సభ జయధ్వానములతో ముగింపబడెను.

కె. సత్యనారాయణ,

పి. ఆర్. చెన్నకేశవులశ్రేష్ఠి,

కార్యదర్శులు.

నోటీసు

శ్రీపార్థసారథిస్వామి దేవస్థానపు సూపర్విజన్ బోర్డులో రెండు మొంబర్ల యెన్నికలు.

తిరువల్లిక్కేణి వెంకట్రంగంపిల్లవీధిలో నుండు కార్వాచేమక మాడల్ పాఠశాలయందు 27-10-29 తేదీ ఆదివారం ఉదయము 7 ఘంటలనుండి మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలవరకును మరల 1 ఘంట నుండి సాయంత్రము 7 ఘంటలవరకును ఎన్నికలు బాటెలుమూలముగా జరుగబడును.

1. వి. వరదాచారియార్ అవర్గల్, 2. యం. జి. పద్మనాభ మొదలియార్ అవర్గల్, 3. యం. ఎ. అనంతాశ్వార్ అవర్గల్, 4. యం. యం. (శ్రీ)ని హాసాచారియార్ అవర్గల్ యీ నలుగురున్న యెల్లెనుకు నిలుచు అనేక్షకులు.

Triplicane } C. KESAVARAO NAIDU, Secretary, Board of Supervision. 5-10-29.

11 వ బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

జస్టిస్ పార్టీలో బ్రాహ్మణేతరులను చేర్చుకొన నిరాకరించుట

మునుస్వామినాయుడుగారు పార్టీ నాయకుడుగా నెన్నుకొనబడుట

శారదాబిల్లు అంగీకరింపబడినందులకు సభవారినంతసము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

సెల్లూరు, అక్టోబరు 5:—రమణీయముగా నలంకరింప బడిన భావమున నేడు మధ్యాహ్నము 11-వ బ్రాహ్మణేతర మహాసభ సమావేశమయ్యెను. డాక్టరు సుబ్బారాయన్, (ప్రధాన మంత్రి) గారి ముత్యమొక మొదలిగారు, ఏ. రామస్వామి మొదలయ్యారు. బార్ని జోసెఫ్ మున్నగువార లనేకులు వివిధ ప్రాంతములనుండి హాజరైరి. ప్రతినిధుల నాహ్వానించుచు శ్రీయుత రామచంద్రారెడ్డిగారు, యమ్. యల్. సి. ఉపన్యాసమును నడిపినతరువాత శ్రీయుత బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు, యమ్. యల్. సి. సభాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడినాడు. తరువాత జిల్లాకు 5 నురు చొప్పున విషయనిర్ణయ సభను సభవా రెన్నుకొనుటకు ప్రారంభించిరి.

అధ్యక్షుని సూచన పాత్రోగారి ప్రతిఘటన

సభకి 8 వ్యాధిచాలకట్టుకొనబడునందున, జస్టిస్ పార్టీ ఆశయముల నొప్పుకొనిన బ్రాహ్మణులను కాన్ఫిర్మ్ పార్టీలో చేర్చుకొనుటకు సభ్యులందరు విషయనిర్ణయ సభగా మారవలెనని సభాధ్యక్షుడు మునిస్వామి నాయుడుగారు మోచించిరి. ఇట్లు చేయుట క్రమబద్ధమగు పనియని పాత్రోగారి రాక్షసిచింది. పాత్రోగారి యభిప్రాయములతో కక్షిధనించిన పలువురు ముచ్చటించిరి. ఏ. రామస్వామి మున్నగువారు మాట చెప్పి పాత్రోగారి అధ్యక్షుని నుండిను సమర్థించెను. చాల తీవ్రమును విద్యుజరిగినట్లుగా జరిగిన సభాభిప్రాయాన్ని నూ నను చెప్పించుటకు తీర్మానింపబడినది.

విషయ నిర్ణయసభ

విషయనిర్ణయసభలో, బ్రాహ్మణులను గూడ జస్టిస్ పార్టీలో చేర్చుకొనవలెనని సర్. ఏ. సి. పాత్రోగారి ప్రతిఘటించుచు కడిదిర్చుచుగాను, శ్రోతల గుండెలలో బొరుగు నాటునట్లుగాను ఉపన్యసించిరి.

మణ్ణుగం చెట్టిగారు, యమ్. యల్. ఏ. ప్రతిఘటించుచు బ్రాహ్మణులను చేర్చుకొనినచాల నిష్ఠములు కావనియు, బ్రాహ్మణులనుసభలో చేర్చుకొనుటకు సమయమింకను రా లేదనియు చెప్పెను.

ప్రతిఘటన నిరాకరింపబడినది.

బహిరంగసభలోగూడ తీర్మానమొడిపింపుట

ఈ విషయము బహిరంగ సభలో ప్రతిఘటించబడినది. కాని 14 జిల్లాలు ప్రతిఘటించిన, 18 జిల్లాలు అనుమతముగాను సమ్మతుల నొసంగుటచే తీర్మాన మొడిపాయెను.

పార్టీ నాయకుని ఎన్నిక

పార్టీ నాయకుని యెన్నికను గురించిన సభలో చాల నష్టము ప్రబలెను.

పార్టీ నాయకుని ఎన్నుకొనబడన బదులు ఒక చిన్న కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనవలెనని రామస్వామి నాయకర్ గారు ప్రతిఘటించిరి. చాలమంది ఈ సూచనకు ప్రతిఘటించుగా నుండిరి.

పార్టీ యొక్క భీభత్సనీతిని విచారించి, వచ్చే సంవత్సరము సభ జరుగ నంతవరకు పార్టీ నాయకుని, వారికి సహాయముచేయుట కొక కార్యనిర్వాహక వర్గమును ఎన్నుకొనవలెనని, రాజీతీర్మానముగా ఏ. సి. పాత్రోగారు ప్రతిఘటించిరి. అంతట మునుస్వామినాయుడుగారు పార్టీ నాయకుడుగా నుండవలెననియు,

వారికి కార్యనిర్వాహక సంఘము నాయకులు చేయుచుండవలెననియు రామస్వామి మొదలయ్యారుగారు ప్రతిఘటించిరి. మణ్ణుగం చెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

సి. టి. రాజన్, బార్ని జోసెఫ్, డాక్టరు సుబ్బారాయన్ గారలు తీర్మానమును బలపరిచినప్పటికూ, జయజఘ్నానములు చెలంగుచుండ శ్రీయుత మునుస్వామినాయుడుగారు పార్టీ నాయకుడుగా నెన్నుకొనబడినది.

నాయకులను నాయకులచేయుటకు కార్యనిర్వాహక సంఘమును, కార్యదర్శి, కోశాధిపతి యిత్యాది కార్యనిర్వాహకులను ఎన్నుకొనిన తరువాత సభవారు యితరతీర్మానములను గావించిరి.

తీర్మానములు

(1) జతీంద్రనాథుడగుగారి మరణమునకు సభవారు తమ సంతాపమును తెలియజేసిరి.

(2) శారదా బాల్యవివాహశాసనము ఆమోదింపబడినందులకు సభవారు తమసంతోషమును తెలియజేసిరి.

3. పానగల్ రాజా, దివాన్ బహద్దూర్ తణికాచలం చెట్టి, చల్లపల్లి రాజాగార్లు మరణించినందులకు సభవారు తమ సంతాపమును తెలియజేసిరి.

బ్రాహ్మణేతర నాయకులకు.

మునిస్వామిపాలిటివారి సన్మానము

ఆచారము ననుసరించి సభాధ్యక్షునికేని ప్రతినిధులకును నింకనను లభింపబడిన శురునాక సభాభావనను డాక్టరు సుబ్బారాయన్ (ప్రధాన మంత్రి), ముత్యమొక మొదలి, (ఎక్సెన్సివ్ మంత్రి) మద్రాసు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు రామస్వామి మొదలయ్యారుగారు సెల్లూరు మునిసిపల్ సభమున రాహ్వాన పత్రములకు సమర్పించిరి.

* * * *

బ్రాహ్మణేతరసంఘ సంస్కరణసభ

విద్యయే సాంఘికాభివృద్ధికి పునాది

సాంఘికాభివృద్ధికై చేయబడిన శాసనములలో

శారదాబిల్లు ప్రధానమైనది.

సెల్లూరు, అక్టోబరు 6:—బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణ మహాసభకు ప్రతినిధుల నాహ్వానించుచు సెల్లూరు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు యహాలీగారు అక్షరజ్ఞతయు, విద్యయు సాంఘికాభివృద్ధికి పునాదులని వాదించిరి. అవి లేక సాంఘిక మార్పులు ఫలప్రథమకావు. విద్యలేని సంఘసంస్కరణములు ఆయా సంఘములయొక్క విచ్ఛిన్నమునామ్రమే కారణభూతులగును. రామరాను మహమ్మదీయులలో ఘోషపద్ధతి తగ్గిపోవునని వారు చెప్పిరి. సభాధ్యక్షుడు రామస్వామి మొదలియారుగారు ముచ్చటించుచు మహమ్మదీయులలో కంటే హిందువులలో సంఘసంస్కరణ మెక్కుడు అవసరమని నుడివెను. అన్ని రాజకీయ పక్షముల వారు సాంఘిక శాసనము

నొప్పుకొనుచున్నారనియు, రాజప్రతినిధి శారదా బాల్యవివాహ నిషేధచట్టమునకునునుతి యొసంగుట, హిందువులయొక్కయు మహమ్మదీయులయొక్కయు, సాంఘికాభివృద్ధియందు గొప్ప విషయమనియు, అప్పక్యతనుగూర్చి కేవలము తీర్మానములతో లాభములేదనియు చైర్యముగా సమస్య నెదుర్కొనవలెననియు వారు చెప్పిరి. ఉపన్యాసమును ముగించుచు హిందూ బాలికలతోపాటు మహమ్మదీయుబాలికలకుగూడ విద్య నొసంగదరుగాక యని వారు మహమ్మదీయులను కోరిరి.

నోటీసు

ఏలూరు ప్రింట్ డిల్ మునసబ్ కోర్టులో

S. C. 126/1929

వాద:—కంకిపాటి రత్నయ్య.

ప్రతివాది:—అరిగల భోగనాథస్వామి.

యా నంబర ప్రతివాది కాతానబట్టి వాదికి బాకీలోని మొత్తము రాబట్టుకొనుటకు వాది దావా దాఖలు చేసినాడు. ప్రతివాది హాజరగుటకు 17-10-28 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. సదరు తేదీని ప్రతివాది హాజరై ఆక్షేపణలు చెప్పకొనియెడల ప్రతివాదిపరోక్షమందు వాది డిక్రీ సాంచుచున్నాడు.

ఏలూరు

25-9-29

దుర్గ రామరావు,

వాదిపక్షము.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములున్నాయి. ఇతర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నా రావు టీ నెస్టు,

రాయల్ న్యూరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను.

రేవిగేటరు లేక రేడియమ్ వాటర్ బార్ల నమ్ముటకు ఏజెంట్లు కావలెను. నీటికి పోయిన గుణములను చేకూర్చుగలను. ప్రతి ఇంటియందు, వ్యాపారస్థలనునందుంచు కొనవగినది. ఆ రోగ్యులును చేకూర్చును. విశ్వవిద్యాలయాదికాదులచేతను వైద్య శిక్షాముఖులచే నామోదింపబడినది.

వివరములకు:—

సోత్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ ఏజెంట్లు,

HABIB AZIZ & Co.,

3741, Khutbiguda, Hyderabad, Deccan.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర-త్రివజాకు 7½. బామ, దాదీమ, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి, క్రొటాన్ను, పూలచెట్లు వజాకు 5. వ్యవేశ తర్కారీ, పూలచెట్లు, వ్యవేశ తర్కారీ, ఫలవృక్షచెట్లు, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాటలాగు ఇతాం. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

మంచి నీమకములములు నమ్మకమైన ఆభరణములు సంప్రత్తిగా నుండని యెడల పూర్తి సొమ్ము వాపసి వ్వబడును. కేటలాగు ఉచితము.

బొంబాయి జ్యాయబరీమార్లు.

94 చై నాబాబర్, సోపుకారుకేట, మద్రాసు.

జీవితమునందు నూతనమార్గమున ప్రవేశించిదానిని సార్థకపరచుకొనుడు

“సిద్ధ కల్ప మ క ర ధ్వ జ” (రిజిస్టర్డ్)

ఒకబుడ్డియందు ప్రకృతమైన బంగారుగని గలదు. ప్రాచ్యదేశము నందున్న గొప్పనరముల టూనిక్ మొండివ్యాధు లన్నిటికిని అద్వితీయమైన నివారిణి. అనేక కాన్ఫరెన్సులందు వస్తుప్రదర్శనములందు బంగారు పతకములు, మొదటితరగతి యొగ్యతాపత్రములు యివ్వబడినవి. మొదడున కెక్కువ పనిగలవారి కిది నిజమైన పరిప్రసాదము. రక్తమును పరిశుద్ధపరచుచుయందు అసమానమైనది. పూర్తిగా నుణము గలగుటకు కావలసిన 60 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర రు 10 లు మాత్రమే. (వి. పి. చాప్లె ప్రత్యేకము)

నరము మెదడు, శరీరము, మొదలగునవి

మా ఆయుర్వేదరత్న

పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి.

శ్రీరామాచార్యులవారి

కుప్రసిద్ధమైన ఔషధములను

వాడుటచే వృద్ధియగును.

మహాచందనాదితైలము

మిక్కిలి కత్తిగల మెదడు సంబంధమైన టూనిక్. జ్ఞాపకశక్తి లేకపోవుట, మెదడు శీతాకు, విచారము, మాపులోపము, కండ్లమంట, తలనొప్పి పుట్టె, చర్మసంబంధమైన ఇతరవ్యాధులు వగైరాలకు మిక్కిలి గుణకరమైనది. 1-నెలకు సరిపోవు 12 బొమ్ములుగల బుడ్డి 1-కి రు 5-0-0.

వివరములకు ఈదిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్.,

ధారాళమైన పద్యములపై పనిచేయుటకు హిందూదేశము నందంతటను ఏజెంట్లు కావలెను.

మేనేజరు: వి. రఘుపతి, బి. ఏ., బి. ఎల్.

తంజివిలాసము “కల్పం”

భాస్కరబాబు నెం 151.

నిర్మలత, సరళత, సౌందర్యము

ఇవి అన్నియు మా పర్మిషన్లను తయారైన ప్రతి వెండివస్తువునందు గాంచగలను. ప్రతివస్తువు చేతితో తయారైనదే. స్వచ్ఛమైన వెండిచే తయారైనది. అందుమీద మా రిజిస్టర్డ్ డైమండ్ బ్రేడ్ మార్కు గల్గియుండును. అదియే దాని నిర్మలత్వమును సూచించును. పనితనము బహు చక్కగా నుండును.

దీపావళీమహోత్సవమునకు మీ గృహమును మా వెండిసామానులతో నలంకరింపుడు. మీయింటికి సూతనప్రకాశమును, మీకు క్రొత్తవికాశము గలుగును.

మార్కెటునందు దొరుకు యిదేమాదిరి వస్తువులకంటె మాచే తయారైనవర్సబడినవి శ్రేష్ఠమైనవని మీరే కనుగొనెదరు. తులకమునకు తగ్గ పరిమాణములు గల్గియుండును.

సురాజుల్ లల్లుభాయి అండు కో.,

బంగారు, వెండివస్తువులు తయారైనవైనవారు,
313, ఎస్టేట్, మద్రాసు.

బొంబాయి,
359 కాల్యదేవి, రోడ్డు.

కలకత్తా,
12 లాల్ బజారు వీధి.

రంగూన్,
134 మొగల్ వీధి.

తిరుచునాపల్లి,
135 బిగ్ బజారు వీధి.

బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారి స్వాగతోపన్యాసము

ఈ నెల 5 తేదీన నెల్లూరునందు సమావేశమైన 11 వ బ్రాహ్మణేతర మహాసభయొక్క ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు ఈ క్రింది విధమున మహాసభను స్వాగతించిరి. తొలుదొల్ల పానగలు రాజాగారు మున్నగు జస్టిసు పక్షనాయకుల మరణమునకై తమ సంతాపమును వెల్లబెట్టి పిదప నిట్లుపన్యసించిరి.

జస్టిసుపక్ష ఆదర్శము

బ్రాహ్మణేతర కోద్యమావసరమును గురించిగాని, జస్టిసు పక్ష అవసరమును గురించిగాని ఇచ్చడు వివరించి చెప్పుట ప్రాత కథయే యగును. ఈ పక్షముయొక్క ఆవశ్యకతను మనము చాల కాలము క్రిందటనే గుర్తించియున్నాము. అట్టి ఆవశ్యకతను మరునజాలము. ఒంటరిగానుండియు, సంఘమునందు కలిసియుండియు కూడ మనము మానవ స్వభావమును బాగుగ గ్రహించితిమి. అన్ని సంఘములకును సమానావకాశముల నొసగుటకు గల ఆవశ్యకతను గురించికూడ మనము గ్రహించియున్నాము. అనుభవమువలన మన పక్ష ఆవశ్యకతను, మన ఉద్యమముయొక్క ఉపయోగమును మనము గ్రహించితిమి. మన ఉద్యమము అనుభూతాభావముపైని ఆధారపడినట్టిది కాదు. స్వరక్షణ, సమానత్వములపైని ఆధారపడినది. రాజకీయాభివృద్ధికొరకు మొదట తలపెట్టబడిన యీ యుద్యమము సాంఘిక విప్లవమును గూడ కలుగజేయుట తథ్యము. తమిళనాడునందు ఇ. వి. రామస్వామి నాయకర్ గారిచే ప్రారంభింపబడిన సంఘ సంస్కరణోద్యమమువలన మనలోమనకు ప్రేమ ఉమరాగములు అభివృద్ధి చెందుచున్నవి. నీ సోదరుడు తప్పకచేసినను వానిని ప్రేమింపుము. అతని తప్పు అతడే గ్రహించి అందరికి సమానత్వముండవలెనని అతడే కొలదికాలమున చెప్పగలడు అనియే నేను చెప్పుచున్నాను.

సాంఘిక న్యాయము

మన సంఘమునకు న్యాయము జరుగవలెనని మనమెప్పుడు కోరినను జాతీయతకు ప్రమాదము వాటిల్లుచున్నదని కొందరు చెప్పుచున్నారు. సాంఘిక న్యాయమును కోరుటవలన జాతీయోద్యమగు స్వరాజ్యమున కేమియు భంగముకలుగలేదని చరిత్రవలన తెలియుచున్నది. బ్రాహ్మణులకు ఎట్టి హక్కులు గలవో బ్రాహ్మణేతరులకును అట్టి హక్కులే గలవని బ్రాహ్మణేతరులు తలచుచున్నారు. మహమ్మదీయులకు కొన్ని అధికార స్వాతంత్యముల నొసగుట రాజకీయ ధర్మమని చెప్పుచున్న రాజకీయవాదులు బ్రాహ్మణేతరులు సహజముగ మానవ హక్కులను కొరచున్నపుడు జాతీయతకు వ్యతిరేకమని చెప్పుటేలనో తెలియకున్నది. ప్రతి సంఘమును స్వాభివృద్ధిని కొరచు తదనుగుణము పనిచేయుటకు స్వాతంత్యము కలదిగనున్నది. అట్టి వృద్ధి నెదరు నాటకపరమజాలరు.

నాయకత్వసమస్య

మన మిహాసభలో నాయకత్వ సమస్యను గురించియు, మన పక్షనిర్మాణమునందు మార్పులను గురించియు పరిష్కరించవలసి యున్నది. ఈ రెండుప్రశ్నలను జయప్రథముగ మనము పరిష్కరింప జాలమన్నచో మన యుద్యమముయొక్క బలము తీగించును.

నాయకుల యొన్నిక ఎప్పుడో చాలఅరుదుగ జరుగుచుండును. పరిస్థితుల ననుసరించిగాని, శక్తిసామర్థ్యములనుసరించిగాని నాయకులెన్నుకొనబడుదురు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ఆదర్శ ప్రాయుడగు నాయకుని యెన్నుకొనుట దుస్సాధ్య మగుచున్నది. మనకు నాయకులుగ ఉన్నతస్థాయిలు గాని నిరంకుశముగ ప్రవర్తించువారుగాని యుండవలెనని మనము కోరుటలేదు. మనకు కార్యాచరణతత్వమును గౌరవము శీలములును గల నాయకులుమాత్రమే కావలెను. ఒకనాయకుని క్రమముగ యెన్నుకొనుటవలన తదుపరి పరిస్థితులు అసంతృప్తిని కలుగజేయగలవు. ఈ విషయమున చాలనూచనలు గావింపబడెను. ఎవరను నిరుత్సాహులు కాకుండ నీసభలో నొకనాయకుని కొనవచ్చును. ప్రతినిధులవలన నొక కార్యనిర్వాహక సంఘ మెన్నుకొనబడవలెననియు, అసంఘము తనకధ్యక్షుని యెన్నుకొన వలెననియు కొందరుమానించిరి. ఈ సంఘమువారు నిర్ణీతమైనంతకాలము పనిచేయువలెననియు నూచింపబడెను. ఈ సంఘమున అనేకులున్నచో ఆధ్యక్షుడు నిరంకుశత్వమును వహించును. కొలదిమంది మాత్రమున్నచో అసంఘకార్యములను క్రమముగ నెరవేర్చుటకు శక్తిహీనుడగును. ఈసభారీయొక్క వార్షికసభలో నొకకార్యనిర్వాహక సంఘము నెన్నుకొని ఆ వార్షికసభాధ్యక్షునితో గలసి ఆ సంవత్సర మంతయు యీపక్ష కార్యములను నెరవేర్చుట కధికారము సగవలెనని మరియొక నూచన గావింపబడెను. నాయకత్వమును గురించిన చిక్కుప్రశ్నయొక్క వివరములను నే నింట ముందుగా చర్చింపదలచలేదు. ఈ ప్రశ్నను గురించి మీరు తగువిధమున పరిష్కరించవలెననియే నాయుద్దేశ్యము.

పక్షనిర్మాణమునందు మార్పులు

పక్షనిర్మాణమునందు మార్పులనుగురించి భావములకును సౌకర్యములకును మధ్య భేదముజనించినట్లు తోచుచున్నది. మన చర్యలందు భేదమునునది యుండవలసరములేదు. ఒక నియమము ననుసరించి మనము ఏకార్యమును సలిపినను అట్టి కార్యమునకు మనమందరమును బద్ధులమై యుండవలెను. కాని మన మెట్టి మార్పునైనను గావించుటకు పూర్వము ప్రస్తుతపరిస్థితులను గూర్చి బాగుగ యోచించవలెను. వ్యర్థములను సర్వలవలన మన కాలమును వ్యర్థపరచుక మనము ఆచరించేయమును, సౌఖ్యవంతమును అగు మార్గము ననుసరించి యీ ప్రశ్నలను పరిష్కరించుట మంచిది.

తుదిచరణలు

సోదర, సోదరీమణులారా, మనము ప్రస్తుతము చాల దుస్థితిలోనున్నాము. మనకు ముఖ్యోపసరముగ యీ సమయమున నాయకుడు లేకయున్నాము. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము ననుసరించియుండిన సంస్కరణములనే మనము భారతదేశములోని కల మిక్కిలి జయప్రథముగ కొనసాగించి యుంటిమి. రాబోవు నూతన సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు మనము నాయకుడు లేని పక్షముగ నున్నచో నది మిక్కిలి దుర

దృష్టమగు విషయము కాగలదు. నాయకుడుగాని, ఆ నాయకత్వమును వహించి మన కార్యక్రమమును నడపుటకు తగిన యొకసంఘముగాని లేకుండ మన మింకను ఊరకుండుట విచేకము కాదు. ఎన్నికలు రానున్నవి. అందువలన ప్రస్తుతసమయమున మన పక్షమును పునరుద్ధరించవలసిన ఆవశ్యకత యెంతేని గలదు. కావున ప్రైవత్వములను మనము త్వరలో పరిష్కరించి జాతీయాభివృద్ధికరములగు కార్యక్రమమును మనము నిర్ణయించుట మన ప్రధానకర్తవ్య మగుచున్నది అని విరమించిరి.

* * * *

కార్యక్రమము

(స్వకీయ విలేఖరి)

నెల్లూరు, ఆక్టోబరు 6:—నెల్లూరునందు 11వ బ్రాహ్మణేతర మహాసభ రా. బి. మునిసామి నాయకుడు ఎం. ఎల్. పి. గారి యధ్యక్షతక్రింద నిన్న సమావేశమయ్యెను. బ్రాహ్మణేతరపక్షమున గల కాన్ఫిడెన్స్ యొక్క నేతవల, జస్టిసు పక్షముల ప్రతినిధుల నేతలునుచ్చిరి. డా॥ సుబ్బారాయ్, ముత్తయ్యమొదలి, సర్ ఎ. పి. పాత్రో, పి. రామస్వామి మొదలి యార్, వెంకటగిరి కమారరాజు, డా॥ నటేశమొదలియార్. ఇ. వి. రామస్వామి నాయకర్ గార్లు మున్నగువారు వచ్చిరి. ఇటీవల యీ పక్షమున చేరిన జార్జి జోసెఫ్ గారుకూడ వచ్చిరి. ఆర్. కె. మణ్నిగం చెట్టిగారుకూడ హాజరైరి. పానగలురాజాగారి స్థానమునకు నాయకుని ఎన్నుకొనుటకును, యీ పక్షమునందు బ్రాహ్మణులను చేర్చుకొను ప్రశ్నను పరిష్కరించుటకును యీ సభ ముఖ్యముగ సమావేశమయ్యెను.

పురపాలకసంఘ సన్మానపత్రములు

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభింపక పూర్వము డా॥ సుబ్బారాయ్, ముత్తయ్య మొదలియార్, బి. మునిసామి నాయకుడు గార్లకు పురపాలక సంఘమువారు సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. తదుపరి భౌతికలు ప్రార్థనాగీతములను పాడగా సభాకార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు తమ స్వాగతోపన్యాసము గావించిన పిదప సభాధ్యక్షులగు బి. మునిసామి నాయకుడు గారు అధ్యక్షకోపన్యాసమును గావించిరి.

పిదప నాయకుని ఎన్నిక గురించియు, బ్రాహ్మణులను చేర్చుకొనుటను గురించియు సభవారు చర్చించిరి. వివిధ జిల్లాల ప్రతినిధులుగల యొకవిషయనిర్ణయసంఘమును ఏర్పాటుచేయవలెననియు, ఆ సంఘమువారి ప్రశ్నలనుగురించి యోచించవలెననియు సర్ ఎ. పి. పాత్రో, ఇ. వి. రామస్వామి నాయకర్ గార్లు నూచించిరి. ఈ ప్రశ్నలను బహిరంగసభలోనే చర్చించి పరిష్కరించవలెనని మరికొందరనిరి. కాని ఈరెండు ప్రశ్నలను మిక్కిలి ముఖ్యమైన పనులచే ఒక్కొక్క జిల్లాకు 5 గురు ప్రతినిధులవలన నొక విషయనిర్ణయసంఘ మేర్పరచుటకు నిశ్చయింపబడెను.

“రాజ్యోప రజస్వలావివాహ రమణీయత”

(బుగేటి వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు)

“రాజ్యోప రజస్వలావివాహ రమణీయతను గూర్చి కొన్ని వాక్యములు” అను శీర్షిక క్రింద బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు తిలకింపగలగల ప్రచురించిన వ్యాసమును గాంచితిని. ఇది రాజ్యోప రజస్వలావివాహములపై “ఈశానమునలన మతముయొక్క బలమును” బయలుపరిచి, పాశ్చాత్య వాగ్వివాహములను యువ ప్రవచనములన్నియు భారతావనియందు వ్యాపింపగలవు” యిత్యాది కారణములను చెప్పి కారదా బాల్యవివాహమును శాస్త్రీగారు ఖండించుచున్నచో, నిందలలో బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు కొక్కరిని యుదాసీనతపహించి యూరకుండాడివాడను. కాని శాస్త్రిగారు సత్యాన్వేషణమునకు గడంగితినిని చెప్పుకొనుచు, ఆవేశపూరితమైన సత్యాన్వేషణము లెరుంగక ఆంధ్రప్రజలకు మాన నీయమును ఆంధ్రపత్రికను తూలనాడిరి. “అచారమునకై బాలికల నాహుతిచేయుట అంతముందినది” అని పత్రికలోని క్లిష్ట కవీరికి సహించరానిదయ్యెను. ఇది వట్టి యావేశపూరిత మగు వ్రాతయని శాస్త్రిగారి యభిప్రాయము. కాని, అది సరి యైనదికాదు. భారతశాసనసభలో పలువురొసంగిన ప్రసంగము లలో నీ భావము వ్యక్తమయ్యెను. మహమ్మదీయ సభ్యుడగు మహబూబుగారు “శ్రీలను బానిసత్వమునం దుంచుటకు మనకు హక్కులేదు. అచారమునకై బాలికల నాహుతి చేయుటకు మనకు హక్కులేదు” అని నుడివెను. విరోధియను సభ్యుడగు సర్ డా ర్శీ లిం డే గారు ను ఈ ఆచారము చేపట్టిన విధములగు కష్టముల నొందుచున్న బాలికలను రక్షించుట కిట్టి చట్ట మవసరమని వాదించెను. కారదాబిల్లుపై భారతశాసనసభలో చర్చలను గాంచివచ్చిన బాల్యవివాహములను చేయుట కేవలము అచారమునకు కట్టుబడియే కాని మతమున కేమియు సంబంధించియుండ లేదని వ్యక్తపడగలదు. ఇందువిషయమై గర్భాధానయోనిర్ణయసంఘ నివేదికలో చిట్టచివర శాస్త్రవిషయమును, మతవిషయమును చర్చించుచు శ్రీయుత పండిత కన్యాలాల్ గారు వ్రాసిన వ్యాసమును శాస్త్రిగారు తిలకించదగదురు. చర్చలో పాల్గొనిన అత్యధికసంఖ్యాకుల టిట్టి యభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిరి గనుక ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురింపబడిన శీర్షిక సక్రమమయ్యెను.

ఆంధ్రపత్రికను విమర్శించుచు శాస్త్రిగారు “ఈపత్రికా త్రిజము ఆంధ్ర దేశమునకు వ్యాపింపగలగల వాంక్ష భావం గల పత్రికలు మున్నగువానిం జరుపుకొని సత్యము గ్రహించ జాలని యాంధ్రులను కొంత మోసగించుచున్నది” అని వ్రాయుచున్నారు. దీని యర్థము కడుంగడుదుర్భాగముగా నున్నది. జరిగిన వాస్తవమును ఆంధ్ర పత్రిక యథార్థముగా వ్రాయుచున్నది. దానిని విమర్శించిండుటకు యే ప్రయత్నములను జరుగుటలేదు. కాననభామఖిమున కారదాగారు చెప్పినది చెప్పినట్లుగాను, అచార్యాగారు చెప్పినది చెప్పినట్లుగాను ఉల్లేఖించుట పత్రికాధర్మము. శ్రీయుత అచార్యగారి వాక్యరత్నములను శాస్త్రిగారు ప్రమాణముగా నుల్లేఖించియున్నారు. ఆంధ్రపత్రిక విశేషవ్యాపకముగల పత్రికయనియు, ఈ పత్రిక తమకు యిష్టములేని ప్రచారమును ఘంటానాదమువలె పట్టణవాసులలోను, జానపదులలోను, పురుషులయందును స్త్రీలయందును చేయుచున్నదని శాస్త్రిగారి దుఃఖమైయుండనోవు. ఆంధ్రపత్రికా ప్రధానవ్యాసములు సరసముగా లేవని చెప్పినవారు శాస్త్రిగారు కొక్కరినియే నాకు తోచుచున్నది. తమకు రుచింపని యభిప్రాయములను పత్రిక వ్రాసినదని యనిన సత్యముగానుండునగాని సత్యము గ్రహించజాలనియాంధ్రులను పత్రిక ఎట్లు మోసగించుచున్నదో తెలియపడదు.

ఇంక మద్రాసులోను యితర ప్రాంతములలోను యీ బిల్లు విషయమై పత్రిక లెట్లు వ్రాసినవో విచారించదగను. జాతీయ పత్రికలు మాత్రమేగాక ఆంగ్ల పత్రికలును, జస్టిస్ మొదలగు బ్రాహ్మజేతర పత్రికలును, బిల్లు చట్టమొందులకు పరమ సంతోషమును వెల్లుబిచ్చినవి. అభివృద్ధికొర వారందరు సంతసింపదగిన చట్టమని స్వరాజ్యపత్రిక సంతసించినది. హిందూ పత్రిక స్వరాజ్య పత్రికకన్న ఎక్కువ దైర్ఘ్యమును ప్రకటించి టిల్లు ఆమోదించబడినందుకు సంతసించుచు ప్రధాన వ్యాసములో టిల్లు వ్రాసెను.

“అచారమునకు బలి యివ్వబడుచున్న బాలికలను రక్షించుటకై ఫలప్రదమగు చర్య పుచ్చుకొనవలెనని యిటీవల చాల మంది ప్రజలలో అభిప్రాయము ప్రబలుచుండెను.” జస్టిస్ పత్రికయ బిల్లు ఆమోదించబడినందుకు సంతసము వెల్లుబిచ్చుచు

బిల్లు సరిగా అమలులో పెట్టుటకు ప్రచారము మొదలగు ప్రయత్నములు హెచ్చుగా జరుగవలసియున్నదని వ్రాసినది.

ఇంక శాస్త్రిగారి వాదములకు వత్తము. ప్రాధానికాహములు కేవలము పాశ్చాత్యపద్ధతియని శాస్త్రిగారు వ్రాయుచున్నారు. ఇది యెంత అసత్యమో కొంచె మాలోచించిన తెలియగలదు. భారతదేశములో నూటికి 50 వంతు బాలికలకు ప్రాధానికాహములే జరుగుచున్నవని శాస్త్రిగారు గ్రహించరా? ప్రాధానికాహము జరుగు కులములన్నిటియందును ఘోషాప్రబలియున్నదా, లేదు. ఆంధ్రపత్రికాధిపతులు వ్రాసినట్లు కేవలము నంటూది బ్రాహ్మణులు, కాశ్మీర బ్రాహ్మణులు త్రియులు మున్నగు కులములలోనే గాక బ్రాహ్మజేతర కుటుంబములం దెన్నిటియందో యీయాచారము ప్రబలియున్నది. బాలికలను కట్టుదిట్టములలో నుంచుటయు, సన్మార్గము నేర్పుటయు, నియమనిగ్రహములు నేర్పుటయు భారతకుటుంబములకు ధర్మమైయున్నది. ఇందువలననే మనకుటుంబములలో పెద్దవారయిన తరువాత పెండ్లిచేసినను నీటికి భంగములేదు. మనయిండ్లలో బాలివితంతువు లెందరో యున్నారుగదా, నియమ నిగ్రహములు లేక మన బాలివితంతువులు మెలంగినచో హిందూ సంఘమిచ్చు కిక్కింపు వేసి యుండునా? బాలికలయొక్క భర్తలతో కేతవర్గ ములవరకు కాపురముచేసి నుభించవలసినవారయ్యు భారతనారీమణులు లోకాభీతముగ యుండియునిగ్రహమును ప్రకటించియుండగా, రేపొమాపొ పెండ్లి కావలసినవారగు బాలికలు నేర్చుకొని, నీతి విరహితముగా, సంపరింతురని తలంచుటకేమియు నవకాశము లేదు. శాస్త్రిగారివాదమే సత్యమైనచో యిప్పటికే హిందూ సంఘము నాశముకొంది యుండవలసినది. ఈడు ముదిరినతరువాత పెండ్లిండ్లు చేసికొనుటవలన హిందవసాంప్రదాయము లెక్కడికావున? రుక్మిణి, దమయంతి, ద్రౌపది, సావిత్రిమున్నగు మహాపతివ్రతల యాదర్శము లెచ్చటికిబోవును? గర్భాధానయోనిర్ణయసంఘమునా రీతివిషయమునుచర్చించి ఈ వాదమును చెప్పువారే నమృతని త్రోసిపుచ్చియున్నారు. వారిమాటల్కింద పొందుపరుచుచున్నాను.

“మనదేశములో 16 సంవత్సరముల తరువాత వివాహములు జరుపుకుంటుంటున్న అన్నియొకలవు. వినను ఆ కులములలోను, ఆ జాతులలోను నీటికి భంగము కలుగుట లేదు. వాస్తవముగా భారతదేశమునందలి బాలికలకు నూటికి 50 వంతులు 15 సంవత్సరములు దాటినతరువాతనే వివాహములు జరుగుచుండును. ఇదిగాక మనదేశములో నెంతమంది బాలివితంతువులున్నారు? ఆ బాలివితంతువులకు పురుషసాంగత్యమునందు ఆశలేదుగదా! యావత్కాలము వారు బ్రహ్మచర్యమును అవలంబింపవలెను గదా? అట్టి వారు చెడుపనులుచేయక ఆత్మనిగ్రహమును కలిగి యుండుటనుబట్టి యాలోచించినచో వివాహముకాని కన్యలు తప్పుడుత్రోవలు తొక్కరిని మాకుతోచుచున్నది. హిందువుల సాంప్రదాయములు, వివాహములు కాని బాలికలయెడల తల్లిదండ్రులు చూపు జాగ్రూకత బాలికలను తప్పుడుత్రోవల ద్రోక్కుట కెడమియ్యవు. ఈ వాదము చెప్పువారు తాము చెప్పుమాటలను తామే నమ్ముట లేదని మేము తలచుచున్నాము. ఈ మాటయే నిజమగుచో భారత దేశములోని కుటుంబముల పై లేని పోని అభాండము వేసినవార మగుదుము. (114 పేజీ, పాఠా 255.)

రజస్వలానంతర వివాహములు ప్రబలుచో కన్యకులు గర్భము దాల్చి ప్రసవించురని పూర్వాచార పరాయణులందురు. ఎక్కడో ఒక్కతే తప్పుడుమార్గముల నడచిన కారణమున హిందూ సంఘమున కంతటికిని ఈ చెడుగు ప్రాకునని తలచుట కేమి యవకాశమున్నది?

పెక్కింద్రు బ్రాహ్మజేతరులు ప్రాధానికాహములను మాని రజస్వలాపూర్వ వివాహముల నవలంబించుటకు శాస్త్రిగారు కొక వింతవాదమును తెల్పుచున్నారు. ప్రాధానికాహములయందలి యవధర్మములు బాగుగా మనస్సులయందు నాటుటచేగాని, కేవలము మర్కటములవలె బ్రాహ్మజాచారములను అవలంబించుటకు కాదట. ఇది యెంత సత్యమారమో పాఠకులకు తెల్లముకాగలదు. వేదకాలమున రజస్వలానంతర వివాహములే యుండెనని వేదమంత్రములవలన తెల్లమగుచున్నది. వేదవివాహమున అచారమును వీడి కాలానుసారముగా బ్రాహ్మణులు ప్రవర్తింపసాగిరి. సమస్త హిందూప్రజలకు వేదమే ప్రమాణముగాని, తక్కింకల స్మృతి, పురాణేతిహాసములు కావు. స్మృతులు కాలానుసారముగా మార్పుకొనబడినవని యెల్లరకు తెలియును. వివిధస్మృతులలో వివిధాచార వ్యవహారములు చెప్పబడియున్నవి. వేదవివాహమున అచారమును వీడిన బ్రాహ్మణులు విద్వాంసులగుటచేతను, రాజసన్యాసమును పొందినవారగుటచేతను తదితర వర్ణములవారికి మాననీయులగుటచేతను వారి యాచారములను బ్రాహ్మజేతరులు గుడ్డిగా నవలంబించిరి. ఇప్పుడును గుడ్డిగా నవలంబించుచున్నారు. బ్రాహ్మణులలోని బాలికలు పడుచున్న యనుబాధ బ్రా

హ్మజేతరులు గ్రహించజాలనిదికాదు. మత మనుషేరముక్కుపచ్చలారని బాలికలకు ఒకని నంటగట్టుటయు విధవయైనవో మరల పెండ్లిచేయక యింటిలో నుంచుకొనుటయు, దీనివలన సంఘములో ననేక చెడుగులు సాంకర్యములు గలుగుటయు, బ్రాహ్మజేతరు లెరుంగని విషయముకాదు. ఇట్లుగ్రహించియు బ్రాహ్మజాచారములు విక్లిల్లి చక్కనివినియు, సరసమైనవియు వారు వాటినవలంబించుటలేదు. ఈ ఆచారములను అవలంబించుటచేత తమకును గౌరవము కలుగునని యూహించి వారట్లుచేయుచున్నారు.

ఇంకొక్క విషయముమాత్రము వివరించి యీవ్యాసమును ముగింతును. పూర్వాచారపరాయణులకండ్లుండియుచూడలేరు, చెవులుండియు వినలేరని ఆంధ్రపత్రికయనెనని శాస్త్రిగారు వ్రాయుచున్నారు. సాధారణముగా సరసముగాను, సకారణముగాను వ్రాయు ఆంధ్రపత్రికాధిపతులు కొంచెముకఠినముగా పూర్వాచార పరాయణులను మందలించవలసివచ్చుటకు కారణములేకపోలేదు. దేశక్షేమకరమగు చట్ట మేది ప్రతిపాదించబడినను, మతమునకు విరుద్ధమనియో, తమ ఆచారమునకు విరుద్ధమనియో చెప్పి పూర్వాచారపరాయణుల చట్టములను తీర్చుముగా ప్రతిఘటించుచు వచ్చిరి. సంఘము నావరించి, వేరుగుపురుగు వలె తొలుచు దురాచారములను కండ్లార జూచియు, పూర్వాచారపరాయణుల వజ్రయవృద్ధయములు యించుకేనికరగవు. వీరందరు ప్రతిఘటించినను అనేకసంస్కరణలు చేయబడినవనుట జగత్ప్రసిద్ధము. వివాహయస్సు అదివరలో పెంచబడినప్పుడును, విధవావివాహశాసనము విషయమునను, సహగమనము మొదలగువాని నాపునప్పుడును పూర్వాచారపరాయణులు గగ్గోలుపెట్టిరి. మనలో నెంత కుళ్లున్నదని మనకు తెలిసినను దాని కప్పివేసి, అచారమునే మూఢముగా మతమని భావించునీతియందు మనము పడియుండుట శోచనీయము. ప్రపంచముంతయు నభివృద్ధిగాంచుచున్నది. హిందువులుమాత్రము తీణించుచున్నారు. 80 సంవత్సరములలో హిందువులు నూటికి 6 వంతులు తగ్గిపోయిన స్వామీ శ్రద్ధానందుడు వ్రాసియుండెను. ఇట్లులే 4 శతాబ్దములు గడచినచో హిందువుడనువాడు ప్రపంచములో నుండడు. బాల్యవివాహములు చేయుట మహమ్మదీయులలో తక్కినవగుక వారి జనసంఖ్య భారతదేశములో వృద్ధియొనడని నెహ్రూనివేదికానిర్ణాతలు తెలిపియుండిరి. మహమ్మదీయులలో ఘోషాపల్ల త్తులు మొదలగు వ్యాధులు తప్ప న్నమగుచున్నను ఆ మతమువారు మనకంటె త్వరగా యభివృద్ధియగుచున్నారు. బాల్యవివాహములవలనను, రజస్వలయైన త్వరలోనే గర్భాధానములు చేయుటవలనను ధర్మాధికామ మోక్షములను సాధింపలేని వ్యర్థ లుత్పన్నమగుచున్నారు. గావున బాల్యవివాహములనాపి జాతినీ వీర్యవంతముగా చేయుదురు గాకయని శాస్త్రిగారిని, వారివంటి యితర పూర్వాచార పరాయణులను కోరుచున్నాను.

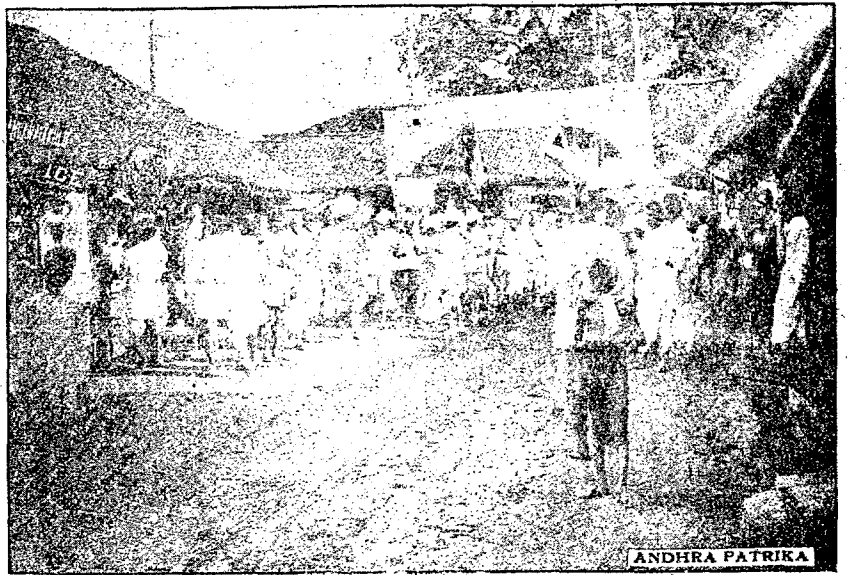
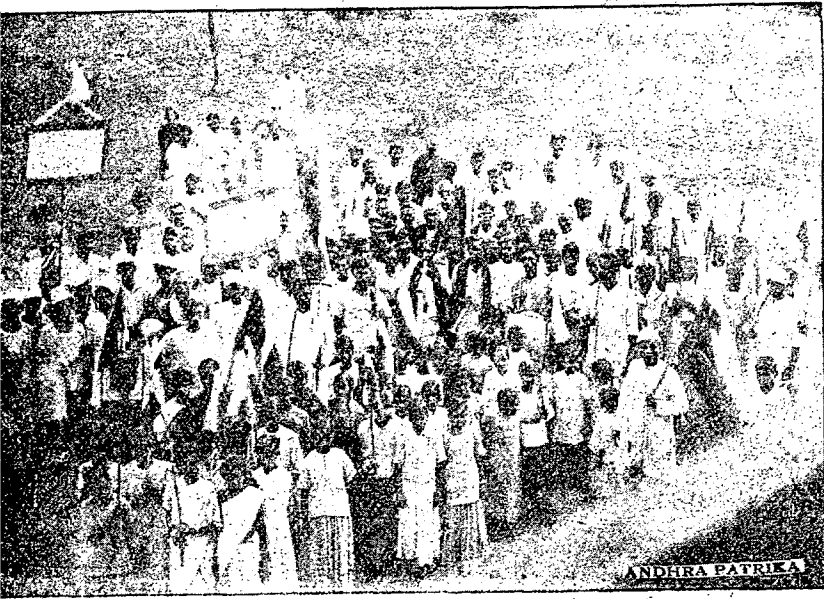
యమ్. కే. అచార్యాగారు శాసనసభలో నోసంగిన యువవ్యాసముపై ఆంధ్ర పత్రికాసంపాదకీయ వ్యాఖ్య అసరగతాక్షేపణ మని శాస్త్రిగారు ఆక్షేపించుచున్నారు. పాశ్చాత్య దేశములయందు ప్రాధానికాహముల అనర్థములను భారత దేశమునకుగూడ అనర్థకరము కాగలవనియే గదా అచార్యుల వారి వాదము. గోరంతలు కొండంతలు చేసి, ఈ బిల్లు వలన పెండ్లిండ్లుకు పూర్వమే బాలికలు కల్లులగుదురను అచార్యగారి వాదము కేవలము భ్రమప్రమాదములపై యాధారపడియున్నది. నూటికి 50 వంతులు బాలికలకు రజస్వలానంతరవివాహములు జరుగుచున్న దేశమునందు యిట్లు చెప్పుట సంఘమునంతయు నిందించుటయగును. సాధారణముగా బ్రాహ్మజేతరకుటుంబములందన్నిటి యందును యిట్టి విపరీతములు జరుగుచున్నవనుట శుద్ధ అబద్ధము. ఎచ్చట కుళ్లున్నను మనము నిరసించవలసినదే. కాని ఎచ్చటనో ఒకచోట్ల చెడుగున్నచో సంఘము నంతటిని ఆ చెడుగు ఆవరించియుండుననుట యసంగతము.

ఇందటితో నీ వ్యాసమును ముగించి, మరియొక సమయ మున నింక విపులముగా చర్చించును.

మోహిని తైలము
5 తుం॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమృతాంజనంబో బొంబాయి-మదరాస్.

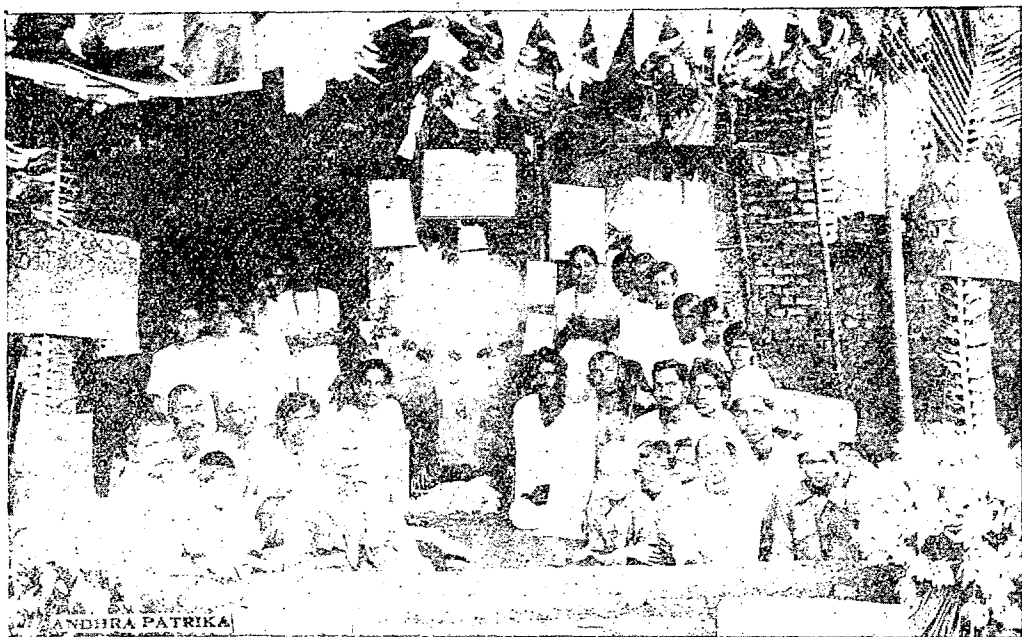

మహాత్మాగాంధీ వ్యవహార మహాత్మ్యము

రాజమండ్రి నేషనల్ స్కూలు, స్త్రీసహితవిద్యాలయవిద్యార్థులు పాల్గొనిరి.

రాజమండ్రి నేషనల్ స్కూలు పంచమబాలురు-కోలాటము.

గాంధీ వ్యవహారము:— ఏలూరునందు నిర్మింపబడిన గాంధీనవరాత్రిమందిరము

రాజవరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

రాజవరం గ్రామములో గాంధీమహాత్ముని వ్యవహారము 2, 3 తేదీలు ప్రార్థనలతోడను, భజనలతోడను, ఉపన్యాసములతోడను, ఉరేగింపులతోడను జయప్రదముగా జరిగినది. గ్రామస్థులందరు సుత్సన్నులనందు పాల్గొనుట ఆనంద దాయకముగ విషయము. శ్రీయత అయ్యగారి కుబ్బా రావుగారు శ్రమపడి దీనిసంతయు సమకూర్చిరి.

కందుకూరి రామభద్రరావు,
అధ్యక్షుడు, "చిత్తరంజన్" సమాజము.

ఎలమంచిలి

2-10-1929 సంవత్సరం తేదీని నరసాపురం తాలూకా ఎలమంచిలి గ్రామములో మహాత్మా గాంధీగారి వ్యవహారము మహాత్మ్యమును జరిపిరి. మహాత్ముని విగ్రహమును స్వరాజ్య జండాతోను బాజాలతోను ఉరేగించిరి. మధ్యాహ్నము 2 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు పాఠశాలలో సభజరిపిరి. ఈ సభలో ఇచ్చటనే తయారైన ఖద్దరువస్త్రములు అమ్మబడెను. మహాత్మా గాంధీగారి జీవితమునుగూర్చి ఉపన్యాసములు జరిగినవిదప ఈక్రింది తీర్మానములు సభ్యులచే ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

1. ఈసభవారు మహాత్మా గాంధీగారికి భగవంతుడు దీర్ఘాయువును, ఆరోగ్యమును, విశ్వర్యమును ఇచ్చి రక్షించుగాక అని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

2. జయిలులో ఆహారనిరసనతము పూనిన జతీంద్ర నాథదాసుగారి ఆకాలమరణమునకు ఈసభవారు మిక్కిలి చింతిల్లుచు భగవంతుడు వారి ఆత్మకు శాంతి గలుగజేయుగాక అని ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ తీర్మానమును సభ్యులు లేచి నిలవబడి రి నిమగ్నములు నిశ్శబ్దముగా భగవంతుని ప్రార్థించి ఆమోదించిరి.

తాళ్లూరి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి.

వల్లభనేని వెంకట్రామయ్య చౌదరిగారు, బి. ఏ.

వీరు కృష్ణాజిల్లావాస్తవ్యులు. ఇంజనీరింగునందు ఉన్నత విద్యాభ్యాస మొనర్చుటకు బి. సి. యస్ పరీక్షకు చదవుటకు కొలంబోమీనుగా ఇంగ్లండునకు బోయిరి.

తె నా లి

(స్వకీర్తనలేఖి)

గాంధీమహాత్ముని వ్యవహారము

తెనాలిలో గాంధీ మహాత్ముని వ్యవహారము యుత్సవము జయప్రదముగా జూపబడినది. గ్రామములో వుదయమున జాతీయ పతాకములతో వూరేగింపు జూపబడెను. జాతీయ విద్యాలయమునందు పతాకోత్సవము జరుపబడెను. కత్తిసాము వగైరా ప్రదర్శనములు గావించబడెను. మధ్యాహ్నము ఖద్దరు చాకింగు చేయబడెను. సాయంత్రము విహారసభ జయప్రదముగా జరుపబడెను.

డా॥ తాయి వెంకటేశ్వరిరావునాయుడుగారు ఏం.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో నేదాంతోపాధ్యాయులు. వీరికి డాక్టరు అఫ్ బిలాంస్ డిగ్రీ నోసంగుటకు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటువారు నిశ్చయించిరి. (ఈ ద.)

శ్రీ॥ జయశివ సత్యనారాయణగారు

విశాఖపట్నంజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులు. ఆంగ్లసెనేటు ఎన్నికలందు ప్రథమస్థానమున విజయము గాంచిరి. (ఈ. ద.)

ఇరాకు హైకమిషనరు

(రూబరు)

లండన్, అక్టోబరు 7:— ఇరాకు హైకమిషనరుగ సర్ ప్రాంతింను హంస్రీసుగారు నియమింపబడిరి.

చోళవార్తలు

జతీంద్ర నాథ దాసుగారి

స్థావరకసభ

(బీమునర్వీసు)

లండన్, అక్టో 5:—ఇంగ్లండులో యున్న భారతీయులకు, జతీంద్రుని నిమిత్తము ఆయన జ్ఞాపకార్థము లండనులో స్థావరకసభను సభింపజేసిరి. సామ్రాజ్య ప్రతిభుటన సంఘాభ్యుదయమున బ్రిటిష్ మేకాగారు సభకు ఆధ్యక్షతను వహించిరి.

జతీంద్రుని కొనియాడుచు ప్రభుత్వమువారు ఇండియాలో రాజకీయ బంధులను సరిగ్గా ఆచరించుట లేదని ఖండించుచు ఇట్టి నిరాదరణ నులనే జతీంద్రుడు ప్రాణముల నర్పించవలసి వచ్చెననియు ఆధ్యక్షుడు నుడివెను.

మీరటు లాహోరు బంధులను విడిచిపెట్టవలె ననిరి.

అర్థిక బహిష్కరణము అమూల్యముగా రాజకీయ సాధనమనిరి. భారతీయులు అనుబంధించిన విదేశీస్తు బహిష్కరణము అపుడే బ్రతుకును నష్టముగ పరిణమించుచున్నది. త్వరతోనే దాని ప్రభావము బ్రటిష్ వారికి తెలియుననిరి.

సకలత్వాలాగారు ముఖ్య తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇండియాకును బ్రతుకును ఉన్న సంబంధము నంతయు చర్చించిరి. రషియాపై తన యధికార ముండవలెనని బ్రతుకు అనుట కెంత యధికారమున్నదో ఇండియాలోగూడవారి యధికార ముండవలెననుట అంత న్యాయమైన దనిరి. ఇండియాలో బ్రటిష్ సామ్రాజ్యాధికారమును నాశన మొనర్చుటకు జేయు ప్రయత్నములులేనిది ప్రస్తుతమునా దానిని నాశనముజేయు ప్రయత్నములు పటి ధరి. మిదప దల్లాన్ హన్సరాజు మజుందారుగా బ్రహ్మసంహిత పదవ తీర్మానమును అందరను ఆమోదించిరి.

మగ్డోనాల్డు హూవరు చర్చలు

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 7:—వాషింగ్టను వార్త లిట్లు డెలువునున్నవి:—జీనీవారము సాయంకాలము రఫీదనునది మకాములో హూవరు మగ్డోనాల్డుగారు కొన్ని విషయములను చర్చించిన పిదప 7 తేదీని లండనునుండి అయిదుగురు ప్రభుత్వముల సభకు ఆహ్వానములను లండనునుండి బంపెదరట.

మేరీ రాకొమై మమగారగు హేర్బర్టు ప్రభువు ద నిహాయెను.

బ్రతుకు బొగ్గు

ఇటలీ కొనుట

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 5:—మాడు సంవత్సరముల పాటు సంవత్సరము 1 కి 1000000 టన్నుల బొగ్గును ఇటలీ కొనుట కంగీకరించినది. మంచి ఎగుమతి ధరలకే కొనును. దీనివలన బొగ్గు ఎగుమతిదారులు ఇటలీలో తమబొగ్గును విక్రయించుకొనుటకు మంచి యవకాశము లేర్పడును. 10 సంవత్సరముల పాటు జర్మనీ సరుకురూపముగ పరిహారము త్రము నీయవచ్చును. అపిదప రొక్కుమే ఇవ్వవలెను. ఒకవేళ డబ్బిచ్చుటకు వీలులేకున్నచే మరల సరుకు రూపముగ ఇచ్చుట కనుమతిని జూపెదరు. బొగ్గు సుత్పత్తిచేయు యూరపు దేశములు, బ్రతుకును ఇదే ధమయముగ తమబొగ్గును విక్రయించుకొనుటకు ప్రయత్నించవలెను. ఈ విషయమై పని చేయు గంటలు, వేతనములును గూర్చి అంతర్జాతీయ ఒడంబడికను జేసికొనుట ముఖ్యము. ఈవిషయమై అంతర్జాతీయ ఒడంబడికను తయారుచేయుటకు జనీవాలో సభ నేర్పాటు జేసితిమి. ఒకవేళ పనిచేయు గంటల విషయమై ఒడంబడిక కుదురుట చులకనే గావచ్చును. వేతనముల విషయమై కుదురుట కష్టము. పనిచేయు గంటల విషయమై ఒడంబడిక కుదురునో కొంతవరకు బ్రటిష్ బొగ్గుసమస్య పరిష్కార మైనదన్నమాటే.

యూరపు త్వరగా వర్తకములో యభివృద్ధి గాంచవలెనన్న ఎక్కువ వ్యాపార స్వాతంత్ర్య ముండవలెను. కాన సుంకముల విషయమై ప్రత్యక్షముగ కృషిసల్పుట మంచిది. ఒకరితోఒకరు ఒడంబడికను జేసికొని కొన్ని సంవత్సరములవరకు పన్నులను ఎక్కువజేయరాదని కూడబలుకొన వలెను. న్యవసాయ పు పనిముట్లపై సుంకములను హెచ్చుచేయుకుండ కూడవలెను. యునైటెడ్ స్టేట్సుకు ప్రతిహేతుముగ ప్రవర్తించుటచే ప్రధానామాత్యుడు పూనుకొన్న ఆమెరికా పయనపు సంకల్పము పాడగునని వర్తకసంఘాభ్యుదయ డెలిపెను.

జుగోస్లావియా రాజ్యము

[వైర్లెస్]

రుగ్బీ, అక్టో 5:—సర్వలు, క్రోటులు, స్లావెస్సుల రాజ్యమును జుగోస్లావియా రాజ్యముగ మార్చుటకు డెల్టోషలో మంత్రులు తీర్మానించిరి.

అయిదవ తేదీతో ఇంగ్లండులో వేసివికాలపు త్రెము అంత్యమై క్రేస్విచి త్రెము ప్రారంభమైనది. అదివారము ఉదయము 8 గంటలనుండి త్రెము ప్రారంభమగును.

సార్వభౌముని కేవలసాదరి ఆగోగ్యము స్వస్థత గాంచుచున్నది. లండను నివాసమున కేగెను. ప్రయాణపు అలసట కలుగ లేదట.

మిస్. జి. ఎల్. శారదాగారు బి. ఎ., ఎల్. టి చిత్తూరుజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యురాలుగ నియమింపబడిరి. (పి. ఎల్. ఎ.)

నాగరీ ప్రచారిణీ సభ

కాశీ భారతకళా పరిషత్తువారు లక్ష రూపాయిలు వెలగల చిత్రకళావాఙ్మయము నొసంగుట కాశీ నగరమునందున్న నాగరీప్రచారిణీ సభ వారు 25000 రూపాయలు న్యయపరచి ఒకగొప్పభవనమును కట్టించిరి. ఆనగరమునందేయన్న కళాపరిషత్తువారు లక్షరూపాయల వెలగల పలువిధములగు చిత్రపులు విక్రహములు చారి త్రక సార సత్తి సంబంధ విషయములు మున్నగువాని పన్నిటిని నాగరీప్రచారిణీసభవారికి వశపరచిరి. అనూతనభవనమున రెండవ అంతస్తునంతయు ఈ చిత్రకళా వాఙ్మయమును ప్రచారిణీసభవారినిగిరి. అవియన్నియు నవలనమర్చబడిన చిత్రకళయందభిమానము గలవారందరును ప్రచారిణీసభ సభ్యులైనను కాకున్న సుగూడ చిత్రకళలకును చరిత్రలకును సంబంధించిన పరికరముల నీసభ కొంగవలెనని సభవారు కోరుచున్నారు. అటుల నిచ్చువారెవరైన వరతుల నేర్పరుపగోరినచో అందులకు సభవారు సమ్మతించి ఆప్రకారమే జరిపెదరు. చిత్రకళలు వాఙ్మయము భూగర్భపరిశోధనలు మున్నగువానియందాసక్తిగలవారందరు తోడ్పడవలెనని సభవారు కోరుచున్నారు. నేను ఆ భవనమును ఈమూర్ఖజియమునకు ఒసగ బడిన అతివికాలముగ నాహాలునగూడ నేను స్వయముగా చూచితిని. కళాపరిషత్తువారిచ్చిన పరికరములన్నియు నప్పటికే ఆ హాలులో నమర్చబడియున్న విగానవానినిగూడ చూచితిని. పిమ్మటనే యావిజ్ఞప్తి నా కందినది. కాన చిత్రకళలు మున్నగు కళాభిమానులందరును ఉదారభావముతో తోడ్పడగోరెదను. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా, 3-10-29).

ఫౌ పి త ము 1893

నీమకమలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

నాయమైన ధర

వికంసి చబిల్ దాన్ అందు నన్య

రత్నాలు, బంగారు, వెండివగలు వర్తకులు

112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

భోపాలు సంస్థానాధిపతిగ

ప్రశంసించుట

విమర్శకులకు మహాత్ముడొనగిన ప్రత్యుత్తరము

భోపాలు సంస్థానాధిపతి యెట్టి ప్రశంసకు అర్హుడని నాకు తోచినదో అట్టి ప్రశంసయే నేను జాగ్రత్తగా చేసియుండినను పలువురు నన్నందులకు నెవరెట్లెసాగిరి. నేనటుల ప్రశంసింపకున్నచో సత్యమును మరుగుపరచినవాడగుగూడ నగుదును. నేను వారి ఆతిథ్యమును గ్రహించితిని. వారి నివాసగృహము రాజధాని మనబడుచున్నను అది సత్యమైనపేరు గాదు. ఆగృహముక సామాన్యగృహము నిలయుమునలేనే మిక్కిలి నిరాడంబరుముగా నున్నది. అట్టిచో అవిషయమును వివరింపవలసిన సందర్భమేర్పడినపుడు గూడ దానిని వివరింపకున్నచో నేనెటుల సత్యవాది నగుదును? సర్వవిషయములందును వారు శ్రేష్ఠులే యని నేను ప్రశంసించియుండలేదు. భోపాలుసంస్థానపరిపాలనమును గూర్చి నా కేమియును తెలియదు గాన దానిని గూర్చి నే నెట్టి యభిప్రాయము నొసంగజాలను. నేను దానిని తెలిసికొన గోరిననుగూడ నాకు తీరకలేదు. ఇండియను స్టేట్సు కాన్ఫరెన్సువారు భోపాలు సంస్థానముగూర్చి వ్రాసినప్రకటన నొకరు నాకు పంపిరి. దానిని నేను సంస్థానమువారికి పంపి వారి సమాధానమును తెలిసికొనకుండ దానిని నేను ప్రకటించుట న్యాయముగాదు. దానిమీద నాధారపడి నేనెట్టి అభిప్రాయము నియ్యజాలను. నేను అర్హుమగునంతవరకే వారిని ప్రశంసించి యుండుటవలనను మనదేశమునందలి సంస్థానములందు మొత్తము మీద నాకు నమ్మకము కలదని ప్రకటించి యున్నందునను నే నా ప్రకటనను సంస్థానాధిపతికి పంపగలుగుదును. దానిని సంస్థానాధిపతి స్వయముగా చదువుననియును సామభూతితో దానినిగూర్చి పనిచేయు నియును సంపూర్ణముగా నమ్మచున్నాను. (మో. కా. గాంధీ ఎంగు యిండియా, 3-10-29)

బిడ్డలకు గాంధీమహాత్మునిసం దేశము

17-9-29 వ తేదీని ఆగ్రానుండి మహాత్ముడు బొంబాయిలోని బిడ్డలకు సందేశము నంపుట.

భారతదేశమునందు గల కొట్లకొలది బిడ్డలసంఖ్యతో పోల్చినచో తమసంఖ్య మహాసముద్రమునం దొక జలబిందువువలె అత్యల్పమని బొంబాయిలో నివించుచున్నట్టియు, అటు బిడ్డ సభ్యసించుచున్నట్టియు బిడ్డ లందరును ముఖ్యముగా తెలిసికొనవలెను. భారతదేశమునందు గల కొట్లకొలది బిడ్డలలో మిక్కిలి హెచ్చునుండి సజీవములగు అసిపంజరములతో తుట్టులుగానే యున్నారనిగూడ వీరు తెలిసికొనవలెను. భారతదేశమునందు గల బిడ్డలందఱును తమకు సోదరిసోదరులే యని బొంబాయిలోనిబిడ్డలు భావించుచున్నయెడల వారి కెట్టి నేపను చేయగోరుచున్నార. అని మహాత్ముడు సందేశము నంపెను. (ఇండియను డెయిలీమెయిలు, 8-9-29)

గజవిల్లి రామచంద్రరావుగారు ఆంధ్ర సిండికేటు సభ్యత్వము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెకేటుసభకు న నొక సభ్యునిగా నెన్నుకొని, నాకు ఒట్ల నొసంగినవారికెల్ల నా హృదయ పూర్వకమందనము లర్పించుచున్నాను.

* * *

“ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెకేటునుండి సిండికేటు సభకు నలుగురు సభ్యులను ఎన్నుకొనవలసియున్నది. ఆ నాలుగు స్థానములలో నొకదానికి నేను అభ్యర్థిగానుంటిని.” అని మీ పత్రికలో ప్రకటింపగోరుచున్నాను.

గజవిల్లి రామచంద్రరావు, యం. పి.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

రయితులలో వ్యవసాయ పశువైద్య సహకార విద్యావ్యాపకము

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్ర:-రయితులలో వ్యవసాయ, పశువైద్య సహకార విద్యావ్యాపకము విషయమున ప్రభుత్వమువారలించుచున్న పద్ధతి యెప్పుడు కడపటిసారి పరిశీలపబడెను?

(బి) ఈశాఖలకు సంబంధించిన పని ఎక్కువ చురుకుగా జరుపబడుట కేమి ప్రయత్నములు గావించబడెను?

(సి) ఈమూడు శాఖలకు అన్యోన్యసంబంధము గలుపుటకు యేమిప్రయత్నము జరిగెను?

(డి) ఈశాఖలలో ప్రచారము గావించబడుట కెట్టి సాధన సామగ్రియన్నది?

జ:- (ఎ) ప్రజలలో వ్యవసాయ, పశువైద్య, సహకార విద్యావ్యాపకము విషయమున ప్రభుత్వమువారలించుచున్న పద్ధతి గత సంవత్సరము పరిశీలపబడెను. మొదటి రెండును వ్యవసాయ, పశువైద్యశాఖల పునర్నిర్మాణము సందర్భమునను, మూడవది బొంబాయిలోని రిపోర్టు సందర్భమునను, పరిశీలపబడెను.

(బి) వ్యవసాయ శాఖలో, ప్రతిజిల్లా కొక అసిస్టెంటు డైరెక్టరు నియమింపబడుటకును, ప్రదర్శనమునకు సంబంధించు పనియంతయు నీతని కొప్పగింపబడుటకును, డైరెక్టరు గావించిన నూచనను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. మరియు, ప్రదర్శనమునకు సంబంధించు పనివంతయు నడపుటకును, కరపత్రములను ప్రకటించుటకును, హెడ్ క్వార్టర్స్ డిస్ట్రిక్టరైజు పదవియొక్కటి గూడ నిర్మింపబడెను.

పశువైద్యశాఖలో, జిల్లా యువోగ్రులు ప్రదర్శనమునకు సంబంధించిన పని కెక్కువకాలము వినియోగింపగలుగుటకుగాను మరి యొక సర్కిలులు తెరువబడెను.

సహకారశాఖలో, జిల్లా ఫెడరేషనులకును, రాష్ట్రీయ సహకార యూనియనులకును, తంజావూరు హుద్దు ఇన్ స్టిట్యూటుకును, ప్రభుత్వమువారు ధారాళముగ ద్రవ్యసహాయ మొనర్చిరి. రాష్ట్రీయ సహకార యూనియను, ఆంధ్ర సహకార సమైక్యతము, యీ రెండును సహకార పత్రికలను ప్రచురించుచున్నవి. జిల్లా ఫెడరేషనులు, హుద్దు ఇన్ స్టిట్యూటు, రాష్ట్రీయ సహకారసంఘము యివియన్నియు, పంచాయతీదారులకును, గ్రామసంఘముల యువోగ్రులకును, కిత్తూతరగతులను నడుపుచున్నవి.

(2) సహకార, వ్యవసాయ, పశువైద్య, శాఖలయొక్క జిల్లా యువోగ్రులు తమతమ పనులకు అన్యోన్యసంబంధమును గలుపుటకు అప్పుడప్పుడు సమావేశమునందుండవలెనని బొంబాయిలోని వారు గావించిన సిఫార్సుకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. సంతలు, ప్రదర్శనములు, ఆరోగ్యవారములు, సహకారసభలు, జరుగుచున్నయందులో ఈ మూడుశాఖల యువోగ్రులను సమావేశమగుచు, తమ తమ యధిప్రాయములను చెప్పించుకొనుచు, ఒక దోరుల సలహాలను గ్రహించుచుందురు.

సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రారు క్రింద పని చేయుట కొక వ్యవసాయ డిస్ట్రిక్టరైజు నియమించు నూచన ప్రభుత్వము వారిచే విచారించబడుచున్నది. కొయంబత్తూరు జిల్లాలో అవనాశి తాలూకాలో విత్తనముల సంఘముల పనిని నడుపుట కొక వ్యవసాయ డెమాన్ స్ట్రీటురు పంపబడుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ఈ మూడు శాఖలయొక్క అధికారులు గూడ వ్యవసాయ రాయలుకమిషను సిఫార్సులను కొనసాగించుటకు నియమింపబడిన అడ్వైజరీ కమిటీయందు సభ్యులుగా నున్నారు. కాబట్టి యీమూడు శాఖలకును అన్యోన్యసంబంధ మేర్పడుటకు వీలగును. ఇంతేగాక, యీ విషయములన్నియు గూడ నొకే మంత్రియధికారము క్రిందను, సెక్రెటేరియటులో నొకే శాఖయందును, చూడబడును.

(డి) వ్యవసాయ డెమాన్ స్ట్రీటురులే గాక, వ్యవసాయ ప్రచారము కొరకు ప్రదర్శన బండ్ల యేర్పాటు చేయబడినవి. వీనిలో, నూతన పనిముట్లు, నూతన వ్యవసాయ పద్ధతులు ప్రదర్శింపబడును.

పశువైద్యశాఖలో, పతాలజీ ప్రాఫెసరు, పశువుల అంటువ్యాధులు ప్రజలకు బోధపడునట్లుగా లాంతరుబొమ్మల సహాయమున నొక్కచిన్న కథను తయారుచేసియున్నారు. గ్రామ ప్రాంతములలో ప్రచారము కొరకు ఒక మోటారుబండి నుపయోగించు నూచన ప్రభుత్వమువారిచే విచారించబడుచున్నది.

సహకారశాఖ విషయమున యూనియనులు, ఫెడరేషనులు. (బి) క్లాజు జపాబులో చెప్పబడిన మూడు ప్రచారకసంఘములు, యివియన్నియును ముఖ్య ప్రచారసాధనముల యియున్నవి.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిషులరీ కంపెని, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పి కాదు.

మానము లేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బంగారు వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, వల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరనుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

116

నచ్చనివస్తువులను తిరిగితిసికొందుము. సంపూర్ణతృప్తినిచ్చుటయే మా వృద్ధేశ్యము. బంగారువెండివస్తువులమీద ఎంగ్రేవీంగ్ నగిషిపనులు చేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తైటరు:-ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

వ్యవస్థాపక
పి.వి.కారీ
పని లేదు

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేపింప
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
ఆనేక యోగ్యతాపత్రికలు పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం బొమ్మ 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0

సుధాసారము, నవాయికి రాజౌషధము. సీసా 4-0-0
మా క్రొత్త అడను | గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ అక్టోబరు 7-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అక్టోబరులో గరిష్ఠము గరిష్ఠము గరిష్ఠము	అక్టోబరులో గరిష్ఠము గరిష్ఠము గరిష్ఠము	అక్టోబరులో గరిష్ఠము గరిష్ఠము గరిష్ఠము	అక్టోబరులో గరిష్ఠము గరిష్ఠము గరిష్ఠము	అక్టోబరులో గరిష్ఠము గరిష్ఠము గరిష్ఠము
గోపాల్ పూర్	81	77	...	8.2	+ 7.1
విశాఖపట్టణము	86	77	...	6.1	+ 5.8
కాకినాడ	86	75	...	5.0	+ 4.1
మచిలీపట్టణము	87	77	...	4.5	+ 3.5
కర్నూలు	89	71	...	2.9	+ 1.9
బళ్లారి	84	73	...	2.6	+ 1.4
అనంతపురం	...	...	...	1.8	+ 0.2
కడప	87	75	+	1.7	+ 0.5
నెల్లూరు	89	80	...	1.8	+ 0.7
మద్రాసు	91	78	+	0.4	- 1.8
కడపూరు	93	77	...	2.3	+ 1.4
నెల్లూరు	89	75	0.1	2.4	+ 0.9
నెలము	89	73	...	2.2	+ 0.5
కొయంబత్తూరు	85	73	...	0.2	- 0.8
తిరుచనాపల్లి	91	73	0.1	5.7	+ 4.2
నాగపట్టణము	90	77	...	0.9	+ 0.1
మధుర	96	74	...	1.0	- 0.6
పాంబన్	86	78	...	1.3	+ 0.8
పాలంకోట	...	...	0.2	0.7	- 0.3
తిరువేండ్రము	83	73	3.3	5.7	+ 4.3
కొచ్చిన్	86	74	0.4	4.1	+ 2.1
కాలికట్టు	87	74	0.4	4.6	+ 2.5
మంగుళూరు	84	75	0.5	10.5	+ 9.1
బెంగుళూరు	80	65	+	2.6	+ 0.6
మెర్కాట	69	61	0.3	3.1	+ 1.0
కొడైకనాల్	65	51	...	1.9	- 0.3
కూనూర్	69	55	...	0.5	- 0.5

సర్కారులు:-గోపాలపురంలో 8, ఇతరచోట్ల 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు పగటి వేడిమి తక్కువ.
డక్కణ:-కడపలో చినుకులు పడినవి. మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. పగటివేడిమి 8 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నాటక:-కర్నాటక ప్రభుత్వ బడెను. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,
సహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

అడ్డర్న మెంటు తీర్మానము నెగ్గుట

కల్లుదుకాణము తొలగించుటకు

నేడుమధ్యాహ్నము మదరాసు శాసనసభలో సభ్యులూర్తి గారు ప్రతిపాదించిన అడ్డర్న మెంటు తీర్మానము 36 గురు అనుమానము 30 మంది ప్రతి మా లు ర లో హ ర్ష ధ్వ ను లు చెలరేగుచుండ ఆమోదించబడెను. తిరువళ్ళిక్కేణియందు వెంకటరంగశిల్పి వీధిలో కల్లుదుకాణము తీసివేయవలెనని సభ్యులూర్తి గారి తీర్మానము కోరుచున్నది. నామినేటెడు సభ్యులలో రాంజిరావుగారు మరికొందరు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ ఓటుజేసిరి.

మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము

చిలుమూరు, పమిడికొండపాలెం, ఏర్పూరు, వెంట్రు ప్రగడ, చౌడేపల్లి, ఇరగవరం, కైకలూరు, కొండకవర్తి, తంకేటిగుంట, దొండపాడు, వసంతవాడ, కొడికొండ, కొణకంచి, పోతునూరు, బుచ్చెమ్మ అగ్రహారం (ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణ భౌండాగారము వారు) హీరచుండలం, చుండూరు, చెల్లూరు వగైరా గ్రామముల యందు గాంధీ మహాత్ముని వచ్చి పూర్ణోత్సవములు వైభవముగా జరిగినట్లు మాకు లేఖలు వచ్చినవి.

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులవల్ల గలుగు నరముల దుర్బలత్వము

గత 3 వత్సరముల నుండి 1, 2 రోజులు వరుసగా శరీరము అమిత ఉష్ణముగా నుండెడిది. అట్లా ఉండి మూత్రవ్యాధితోపాటు నరములు లాక్కుపోవడము సంభవించినది. అదృష్టవశాత్తు ఈవత్సరం పండిత స్వామి శ్రీసవానయ్యంగారివారి చికిలో నుండిని. 3 వారములలో యథాప్రకారము బలము, శక్తి వచ్చినవి.

(సం.) సి. రత్నం బి. ఏ., బి. ఇ.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామారాయకృత భాష్యగ్రంథ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిలసిత శాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము) అత్యుత్కృష్టమయిన గ్రంథము.
ప్రథమపట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0
ద్వితీయపట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0
తృతీయపట్కము అచ్చునున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
7, తంజావేటివీధి, మద్రాసు.

మద్రాసు గవర్నరుగారు:— మీరు అనుచరులతో నిన్న రాత్రి మద్రాసునుండి ఉదయించుటకున కేగిరి. తిరిగి ఈ నెల 15 తేదీకి మద్రాసు వచ్చెదరు.

ఎం. ఎస్. రైల్వే చెడిపోవుట:— కోటూరు జూన్వేట్లవాంచి లయనులో మాలూరు స్టేషనువద్దగ వర్షాధిక్యముచేత రైల్వేలైన్ చెడిపోయినది. అందుచే ఆ మార్గమున నడచు రైళ్లు ఆగిపోయినవి.

బాలుని ఆత్మహత్య:— తిరువత్తూరు పేట దేవాలయపు చెరువునందు పడి 14 ఏండ్ల బాలుడు కృష్ణారావు అనువాడు మరణించెను. యీ బాలుడు ఇట్టి ఆత్మహత్య గా విచారించుటకు కారణము తాను సరిగా తనపనిని జేయకపోవుటచేతను అన్న శిక్షించుటయే యని చెప్పుబడుచున్నది.

అంతర్జాతీయ బాలభటసమావేశము :— ఈ సమావేశమునకు బల్గేను హెడ్డునకు మద్రాసునుండి యేగిన బాలభటవర్గము యీనెల 17 తేదీకి మద్రాసు వచ్చెదరు. ఆ నాడు తీరిక గొప్ప స్వాగతమిచ్చుటకు ఏర్పాట్లు గావించబడుచున్నవి. ఈవిషయమై చందాలనొసగడలచువారు కె. సంజీవరామన్, గాంధీరాష్ట్రీయకార్యదర్శి, వెన్కటపాద్మ తిరునల్గి క్షేత్ర అను చిరునామాకు పంపవలయును.

పోలీసు నోటీసు:—మద్రాసునగర పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారిటుల ప్రకటించుచున్నారు. పోలీసువారియనుమతిని బడసిన ఆంత్యక్రియలు, వివాహములు, తదితర మతవిషయములకు సంబంధించిన ఊరేగింపుల సమయములందు తప్ప తదితర సమయములందు కాలినడకను పోవువారు కాలినడకకు ప్రత్యేకించిన దారులగును, అటులప్రత్యేకించవలయునంటి శోడల మీద యొక ప్రక్క ను మాత్రమే నడువలెను.

విధవావివాహసహాయకసభ (మద్రాసుశాఖ) ఈ శాఖ కార్యదర్శిగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—దక్కన్ వైశ్యసంఘము వారియజమాన్యమున 25-9-29 తేదీని సెకంద్రాబాదునందు ఒకవితంతూద్యాహము జరుపబడెను. నరుడు, వధువు ఇరువురును వైశ్యులమునకు చెందినవారే. వరునికేరు సింగారపు దామోదరం, వధువుకేరు శ్రీమతి గోపిచెట్టి రామలక్ష్మి ఈ వివాహమునకు పురమున గల ప్రముఖుల నేతలు హాజరైరి. వివాహముంట పమునుండి వధువును బలవంతముగా తీసికొని పోవుటకు ఆమెసంరక్షకురాలు ప్రయత్నించెను. కాని వధువుతల్లి ధైర్యము వహించి వైశ్యసంఘమువారు సహాయమునను, పోలీసువారి సహాయమునను వివాహము శాంతిగ జరుగునట్లు చేయగలిగెను. వితంతువులు పుత్రకలగాగల తల్లులందరూ యిటులే చేయవలెనని మేము కోరుచున్నాము. మొనభవారు ఈవిషయమున నెల్ల విధములకు సహాయమును కోరినవారికి చేయసలెనుగ నన్నారని తెలుపుచున్నాను. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు విధవా వివాహ సహాయకసభ కార్యదర్శి, నెంబరు 161 బ్రాడ్వే, మద్రాసు అనుచిరునామాకు వ్రాయవలెను.

బావట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

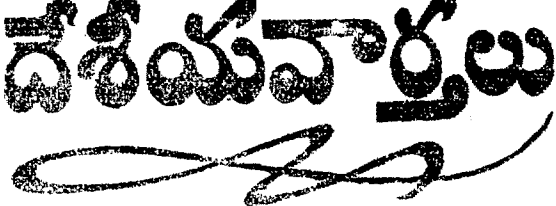
ఇన్ సాల్వెన్సీ పిటిషన్ నెం. 40/29.

పిటిషనర్లు:—(బుధాధులు) శిఖాకొల్లి బాలయ్య కొమారుల రంగయ్య, మొదటి పిటిషనరు కుమార్లు 2, కామేశ్వరి, 3, వెంకటేశ్వర్లు. యొక్క 50, 30, 24 ఏండ్లు. వైశ్యులు, వర్తకులు, బాండ్లదేలు.

ప్రతివాదులు:—నూనెరంగ నాయకులు అండ్ పానకాలు కంపెనీ, మరొకందరు.

1920 సం॥ అక్టో 5 లోని 19 (2) సెక్షను ననుసరించి వైన సుదానానింపబడిన పిటిషనుదారులు తనను ఇన్ సాల్వెన్ట్లుగా తీర్చుకొనినట్లు ప్రార్థించుచు ఒక అర్జీని దాఖలుచేసియున్నారు. ఇందు పిటిషన్ విచారణ నిమిత్తం 28-10-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

జడ్జి కోర్టు దాఖలు } అనంత గిరిరావు, ఆడిషన్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

దక్షిణభారత సతానధర్మావలంబులసభ

19, 20 తారీఖుల జరుపుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. బెజవాడ, అక్టోబరు 6:—బందరులో అక్టోబరు 19, 20 తారీఖులలో సనాతన ధర్మావలంబుల సభను జరుపుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. కారదాబిల్లుకు కానన్ లింగనమ్మ చేయు విషయమై కార్యక్రమపట్టికలో నుండును. దివాన్ బహద్దూరు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు అధ్యక్షత వహించు రని యనుకొనుచున్నారు. (అ. వెన్.)

కారదా బాల్యవివాహశాసనము

పంచానన తారకరత్న గారు మహామహాపాధ్యాయ బిరుదమును విసర్జించుట కలకత్తా, అక్టోబరు 6:—త్వరపడి కారదాబిల్లును ఆహ్వానించినందులకును, రాజప్రతినిధి బిల్లుకు అనుమతి యొసంగినందులకును అసమ్మతి జూపుచు పండిత పంచానన తారకరత్న గారు ప్రభుత్వమువారిచే తన కొనగబడిన మహామహాపాధ్యాయ బిరుదమును విసర్జించినారు. (శ్రీ వెన్.)

నవలా నాటకసమాజం

పాత్రధారు లందరూ శ్రీతే ఈనాటకసమాజమువారు శ్రీరామ పిక్చరు భవనము నందు 28-9-29 రాత్రి సతీఅనన్తయ నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఈనాటక సమాజమునందు శ్రీరామము లే అయియున్నారు. వీరందరు మిక్కిలి ధైర్యశైల్యములతో సంగీతసాహిత్యములను బాగుగ ప్రదర్శించిరి. ఇందు నారదుని పాత్ర ధరించిన శ్రీ మిక్కిలి బాగుగ ప్రదర్శించినది. వీరబలయ్య, పురుషులకన్న మిన్నలై నాటకమును జయప్రథము గావించిరి. శ్రీయుతయం. కోటయ్యనాయుడుగారు నాటిరాత్రి ఒకవెంకిన్నెను బహుమానముగానిచ్చిరి. నాటకంపెనీ సెక్రటరీ, నాయుడుగారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు వందనములర్పించెను. (వేడుకుడు.)

అ. భా. జతీన్ దాసు విద్యార్థి స్తారకనిధి

ఒక విన్నపము భారతదేశ విద్యార్థులందరికిని, కలకత్తాలో ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను గత సెప్టెంబరు 26 తేదీ ఆచార్య పి. సి. కే గారి యధ్యక్షతక్రింద నొకమహాసభను గావించి విద్యార్థియగు జతీంద్రనాథదాసు గారి స్మారకార్థము విద్యార్థినిధిని వసూలుచేయుటకును, సేవయు, త్యాగమును ముఖ్యాదర్శములుగాగల యొకవిద్యార్థి స్వచ్ఛందసేవాసభమును ఏర్పాటుచేయుటకును తీర్మానములు గావించిరిని మీ కెల్ల రకును తెలిసియేయున్నది. కావున మీరే వాతకాలలందు లేక, ఏ కళాకాలలందు చదువుచున్నారో ఆయాసంస్థలలో విద్యార్థినిధిని వసూలు చేయవలెననియు, వై స్వచ్ఛందసేవాసభమున భ్యులను చేర్చవలెననియు మేము మిమ్ములను కోరుచున్నాము. జాతీయగౌరవమును కాపాడుటకును, జతీంద్రనాథదాసుగారి నామము చిరస్మరణీయుగా చేయుటకును యిదియే ఉత్తమమైన మార్గము.

పి. సి. కే అధ్యక్షులు. స్వచ్ఛందచంద్రబెనర్జి, కార్యదర్శి. కలకత్తా } శ్యామప్రసాద్ ముఖోపాధ్యాయ, 27-9-29 } కోశాధికారి.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు

స్వామినాథశాస్త్రికృతము తెలుగులిపి, తెలుగుగ్రంథములు, శబ్దము మొదలగు విరుపు ప్రకములనెట్లు అసలుధర 3-0-0 తగ్గుధర 201, ఎన్. యన్. నరసింహం, బ్రయినింగుకాలేజి, రాజమండ్రి.

లాహోరు కుట్ర కేసు

సాక్ష్యము గైకొనకయే సాక్షిని పంపివేయుట

“బానిసపుట్టుక” యని చెల్లినందుకు లాహోరు, అక్టోబర్ 5:—నేడు కుట్రకేసు విచారణయందు ఒకవింత జరిగెను. పోలీసువారు సాక్షులను ఎల్లప్పుడు వెంబడించుచున్నందున సాక్షులు నిష్పక్షపాతముగ నుండుట కష్టమని డిఫెన్సువకీలు అమొలాక్రముగారు మేజిస్ట్రేటుగారికి తెలిపిరి. పోలీసువారిని తగినంత దూరములోనుంచెదమని ప్రభుత్వవకీలు చెలిపెను.

పరశురాము అను యువకుడు ఖద్దరుదుస్తులతో నన్ను వాడు సాక్షిగా రప్పించబడెను. నీ వేజాతివాడవని ప్రశ్నింప “నాపుట్టుక బానిసపుట్టుక, హిందూసానివాడను” అని సాక్షి చెప్పెను. సరియైన జవాబు చెప్పుమని ప్రభుత్వవకీలు యెంత కోరినను ఉపయోగములేకుండెను. అంత నాతని విచారించుటకు ప్రాసిక్యూటరువారు యిష్టపడరని వకీలు చెలిపెను. సాక్షులు స్వతంత్రులుగ నుండవలెనని బానిసలు పనికిరారని ఆతడనెను.

ముద్దాయి ప్రేమదత్తు:—“స్వతంత్రులు ఇండియాలోనే లేరు”

సాక్షిని విచారించనిది పంపివేయరాదని డిఫెన్సు వకీలు అభ్యంతరపెట్టెను. మేజిస్ట్రేటుగారు అంగీకరింపలేదు. తరువాత సాక్షి కాపురసింగు తన ముద్రణాలయమునందు ముద్దాయిలలో నొకడు ఒకకరపత్రము అచ్చువేయించెను గాని ఆతని గుర్తుపట్టజాల ననెను.

ముద్దాయిలలో నొకడగు విజయకుమార సిన్హాగారు తమ బంధువులగు శ్రీలను లోనికి రానిచ్చుటలో చాల అవమానకరమగు మరతులు నియమించుచున్నారని మేజిస్ట్రేటుగారికి తెలుపగా, వారు పోలీసువారిని పిలిచి ఏమో చెప్పిపంపిరి.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి డా॥ గోపిచంద్రుగారు యస్సలు గారి కొకయిల్లు అద్దెకు యిమ్మని తానొకరికి శిష్యాత్వ జేసెననియు, యస్సలుగారు 1927 నవంబరునుండి 1928 జూను లేక జూలయవర కాయంట నుండెననియు సాక్ష్యము చెలిపిరి. ఆయిల్లు పోలీసువారు వెదకినట్లనకి తెలిసెను.

మరి నల్లరుసాక్షుల విచారణతో నేటి విచారణ ముగిసెను. (అ. వెన్.)

దత్తు భగతుసింగుగార్లు

ముద్దాయిలలో దత్తు భగతుసింగుగార్లు నిన్నటినుండి దీక్షమానిరి. నేడుదయము పాలు త్రాగినందున ఆరోగ్యముగ నగపడుచున్నారు. సింగుగారు 113 నుండి 117 పానులు, దత్తుగారు 102 నుండి 104 పానులుపెచ్చిరి. (శ్రీ వెన్.)

వేరొక కుట్రకేసు

లాహోరు పి. ఐ. డి. ఉద్యోగులు వేరొక కుట్రకేసుకు పాపి దీయుచున్నారు. ఖా. బ. అబ్దులు అజీజు పోలీసు నూపత్నెంటుపై బాంబులు వేయుటకై కొందరు యత్నించుచున్నట్లు అనుమానముతో నవకీలు కాంగ్రెసు వాలంటీరు అమీరుచంద్రును ఆరెక్టుజేసి పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోయి పరీక్షించిరి. అతడేమియు తెలియదనెను.

లాహోరు, అక్టోబరు 7:—మోహనలాలు గౌతము అను కాంగ్రెసు ప్రచారకుని 107 సెక్షనుక్రింద ఆరెక్టుజేసి పదివేల రూపాయలు ధరావతు కట్టునునిరి. ఆయన నిరాకరించుటచే జైలులో నుంచిరి. (శ్రీ వెన్.)

కాకోరి వైదీలు

నిరశన ప్రతము మానలేదు

ప్రభుత్వమువారు సౌకర్యములను తీసివేయుట కాన్పూరు, అక్టోబరు 6:—కాకోరి కుట్రకేసు వైదీలు నిరశనప్రతము మానివేకిరను వార్త అసత్యమని నేడు తెలియుచున్నది. వారు నిరశనప్రతముబూనినందుకు వారి కిదివర కొసంగిన సౌకర్యము లన్నింటిని ప్రభుత్వమువారు తొలగించిరిని తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి వారు నిరశనదీక్ష మానినను, ప్రభుత్వమువారు రివివర కెట్టిబస జేసియుండలేదు గావున ప్రభుత్వమువారు ఎట్టి పూచీ పహింపరనియు, తమ నిర్ణయమే అమలు జరిపెదరనియు వైదీలకు తెలిపిరట. (శ్రీ వెన్.)

బాపాలాల్ గారి సీమక మలములు

216, చైనాబజారు, మదరాసు. 1

చెన్న పురి శాసనసభ

మలబారు టెనెన్సీ బిల్లుపై చర్చ

“కవులు తిరిగి వ్రాయుటకు ఫీజు”

చెన్న పురి, ఆక్టోబరు 7:—చెన్న పురి శాసనసభ ఈయన దయము 11 గంటలకు తిరిగిసమావేశమైనపుడు, ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము, మలబారు టెనెన్సీ బిల్లునందు 16, 17 క్లాజుల పై చర్చజరిగెను.

మామూలువరుంట్టాదారు తిరిగి కవులు పొందుటకు గల హక్కులను అతనందుకు చెల్లింపవలసిన ఫీజునుగురించియు, 16వ క్లాజునందు హరింపబడెను. కవులు ముగిసినపిదప, సదరు భూమిని తనకే యొసగవలసినదని భూమియజమానును గోరుటకు, జిరాయితీ, ఎరుంట్టాదారునకు హక్కుగలదు. అపుడు 12 వత్సరములవరకు భూస్వామి, సదరు ఎరుంట్టాదారునకు కవులున కొసగి తీరవలెను. కాని అటులు కవులు తిరిగి వ్రాసి ఇచ్చుటకు కొంత ఫీజును పుచ్చుకొనుట కధికారము గలదు. సదరు ఫీజు (1) సాంఘిక శిక్షనకును, (2) అంతకు పూర్వము కవులు క్రింద చెల్లించు మొత్తమును ప్రభుత్వమువారి శిక్షనకులసిన మొత్తమునకును భేదమునకు మూడు రెట్లుండవలెను. అని ఈ క్లాజునగలదు.

కె. మాధవన్ నాయరుగారి క్లాజునకు సవరణ సుపాదించుచు, మూడు రెట్లు అనుపదములకు బదులు ఒకటిన్నర రెట్లు అని సవరింపవలెనని గోరుచు, మూడు రెట్లు చెల్లించుట రైతులకు చాలకష్టపాద్యమని నుడివరి.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు సవరణను బలపరచిరి. ఉప్పి సాహెబు, శంకర్ ఉన్నిగార్లు సవరణల నెదుర్చుచు, ఈ చట్టమువలన భూస్వాములు చాలహక్కుల గోల్పోవుచున్నారనియు, అందుచే వారికి తగిన ప్రతిఫలముండవలెననియు నుడివరి.

రెవెన్యూ సభ్యుడు సవరణ నెదుర్చుచు, మూడు రెట్లును సిద్ధాంతమునకు జమ్మీలు అంగీకరింపలేదనియు వారింకను హెచ్చుగ గోరగా, రెవెన్యూ కమిటీవారన్ని పక్షములవారికిని రాజీగా నీ సిద్ధాంతము సేర్పరచిరనియు దానినిపుడు మార్పుటకు వీలులేదనియు నుడివరి.

సవరణను వోటునకుట్టెగా వీగిపోయెను.

మూడు రెట్లునుటకు బదులు 2½ రెట్లు అని సదరు క్లాజులో సవరింపవలసినదని మాధవన్ నాయరుగారు సవరణ సుపాదించగా నదిగూడ వీగిపోయెను. 17 గురు అనుకూలముగను 48 గురు ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి.

16 వ క్లాజు సవరింపబడినదిని అంగీకరింపబడెను.

కవులును తిరిగి వ్రాయించుకొనుటకు కాణందారులకుగల హక్కులను వారందుకు చెల్లింపవలసిన ఫీజును 17 వ క్లాజునందు వివరింపబడెను. కాణందారు కవులును తిరిగి వ్రాసి ఇచ్చుకొరినపుడు భూస్వామి 12 వత్సరములవరకు కవులు వ్రాసి ఇవ్వవలెననియు, కాని కాణందారు రందుకు కొంతఫీజును చెల్లింపవలెననియు, సదరు ఫీజు, 1 కాణం భూమి అంతటి పై నను కాణందారు చెల్లింపవలసిన శిస్తు 2 కాణార్థము పై సాలీనావడ్డీ ఫి జెనుకటి కాణము క్రింద చెల్లింపబడు సాలీనా మిచ్చి వారముల మొత్తమును, సాలీనా కవులు శిస్తునుండి తీసివేయగా మిగిలిన మొత్తమును 2½ రెట్లుండవలెనని, ఈ క్లాజునందు నిర్ణయింప బడెను.

కె. మాధవన్ నాయరుగారు, పైక్లాజులో 2½ అనుటకు బదులు 1½ అని సవరింపవలెనని సవరణ సుపాదించుచు, కాణందారులు పేదవారనియు వారు పెద్ద మొత్తములఫీజు చెల్లించుకొనజాలరనియు, ఇంత హెచ్చుగా “రివెన్యూయిలు ఫీజును” నిర్ణయించిన యెడల దానివలన ఎక్కువమంది కాణముదారులు లాభము నందజాలరనియు నుడివరి. జమ్మీలు గూడ చాలమంది, అసలు “రివెన్యూయిలు ఫీజు” అక్కర లేదని రాఘవయ్య కమిటీవారి యెదుట సాక్ష్య మొసగిరని వీరునహించిరి.

జె. ఎ. సల్మానాగారు సవరణను బలపరచుచు, జమ్మీలు రాజభక్తి పరులని భావించి వారి హక్కులను కాపాడుట కొరకుగాను, ప్రభుత్వమువారు, అసంఖ్యాకులగు రైతులను దుస్థితి పాలు చేయరాదని నుడివరి.

శంకర్ ఉన్నిగారు సవరణ నెదుర్చుచు, ఈ చట్టమువలన భూస్వాముల ఆస్తి చాలనరకు, లాగుకొనబడు ననియు, అందుకు వీమాత్రమును ప్రతిఫలమును లేదనియు, తగినంత ప్రతిఫలము నొసగక పోవుట చాల అన్యాయమనియు నుడివరి.

సదరా రంతులు ఫలహారములకు లేవరి.

నేనుగారు మృత్యువునకు

చేరువగుట

ఇన్ జక్షను నిరాకరించెను

దృష్టిపోయి, గుండెనొప్పి హెచ్చుట

బారిసారు, ఆక్టోబరు 6:—సతీంద్రనాథునేనుగారి స్థితి యింకను హీనస్థితికి వచ్చెను. ఒంట్లో నొప్పులధికమయినవి. గుండెలోమంటయు, నొప్పియు బాధయు అధికమయ్యెను. నిద్రలేదు. దగ్గు కళ్ళనొప్పియు అట్లేయున్నవి.

జెయిలు నూపర్నెంటు మేజరు మాక్స్విన్ గారు నేనుగారి ఆరోగ్యముగూర్చి నిన్న ఉదయము ప్రకటించిన దానిలో వారి మూత్రములో అసిటిక్ ఆనుచెడుపదార్థము బాష్టిగకన్నది. యేతుడుమందైనను మరణమునకు కారణముకాగలదని, చెలివరి.

ఇతర బాధలతో బాటు గుండెలో బరువు నృప్తిచూచునము సుభవించినవి. ఇన్ జక్షను జేయుటకు నేనుగారు నిరాకరించిరి.

సతీనునేను అభినందనవినము

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 6:—సుబాసు చంద్రబోసుగారి కోర్కెప్రకారము నేను సతీను నేను గారి అభినందన వినముగ దంగం ప్రసాదించుటకు నిశ్చయమైనది. నేను కలకత్తా నగరములో చాల సభలు జరిగెను. శ్రద్ధానంద పార్కులో జరిగిన సభయందు అధ్యక్షత వహించి సుబాసు చంద్రబోసుగారు తమ ఉపన్యాసమునందు యిట్లు చెలివరి. ప్రజలందరు వికమత్వముతోనుండి దేశమందంతటను ఒకేరీతి అందోళన జరిపినచో సతీను నేనుని ఆరెస్టు జేయుట గొప్ప తప్పిదమని ప్రభుత్వము వారు గుర్తింప గల్గును. సతీంద్ర నేనునంటి వీరుని నాయకుని ఆరెస్టున బట్టి మనమెంత అసహాయస్థితియు గున్నామో తెలియగలదు. అయినను నేనుగారి త్యాగము నిపథిలములు గానేరవని నానమ్మకము. ముందు జన్మములవలె కి నునాపాతములు కాగలవు”

(ప్రీ. ప్రె.)

చర్తమును ధ్వంసముచేయు గజి మొదలగు

చర్తవ్యాధులు

అమూల్య ఓషధి సారముచే నయమొనర్పబడును.

చర్తముమీద మొటిమలు, యగ్జిమా, అత్యుష్ణమువల్ల బయలుదేరు కురువులు, తామర మొదలైనవాటిని జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన జాంబక్ నుపయోగించి పోగొట్టుకొనుడు.

జాంబక్ మంటును బాధను మాన్చి విషపదార్థమును తొలగించును.

జాంబక్ కురువుల మాన్పుటయందు అసాధారణ ప్రజ్ఞకలిగి యుండుటకు దానిలో చేర్చబడిన అమూల్య ఓషధు సారములే కారణము అట్టి సారములు చర్మరంధ్రములద్వారా లోనికింకురు. జాంబక్ వ్యాధిములస్తానమున కేరి, అచ్చట చేరియున్న విషపదార్థముల వెడల గొట్టించి క్రొత్త చర్మము చేకూరునట్లొనర్చును. చర్మ రంధ్రములను పూడ్చివేయు యితర ఆయింటుమెంటు లెవ్వియు జాంబక్ నకు, సరిపోలవు.

ఎల్లిప్పుడు జాంబక్ ను చేకావలిగా నుంచుకొనుము. సరుకులకు కాల్పులు, పురుగు కాట్లవల్ల గలుగు గాయములకు, విషపుండ్లకు, గజి, తీట మొదలైనవాటికి, నుపయోగించిన వెంటనే మాన్యగలదు.

జంతు క్రొవ్వ రహిత మైనది.

మందులంగళ్లన్నిటియందును దొరుకును. ధర 1 కి రు 1/- పెద్దది రు 2/4.

పశెంట్లు:—మెసర్స్ దాదా అందు కో,

చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

జాంబక్ Zam Buk

స్వతంత్రతలు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

హరికథాకాలక్షేపము

రాజమహేంద్రవరం కాపురములన్ను బ్రహ్మశ్రీ ఆదిభట్ట నారాయణదాసుగారి శిష్యులు యం. టి. రావుభాగవతారుగా "శ్రీహరికథాకాలక్షేపము" అను కాలక్షేపమును వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాలలో జరిపిరి. నెల్లూరు ప్రముఖులు ఆనందించి 116 (నూట పదహారు) రూపాయలు బహుమతి నొసంగిరి. ప్రైవేటు మూలపేట బాలికా పాఠశాలలో "పార్వతీ పరిణయ కాలక్షేపము"ను సభారంజకముగా గతనెల 29 తేదీని జరిపిరి.

గుంటూరు

(ఒక విలేఖరి)

డాక్టరు ఆనిబిసెంటు అమ్మగారి 83 వ జన్మదినోత్సవము

దీప్యజ్ఞాన సమాజ అగ్ర్యులైన డాక్టరు ఆనిబిసెంటు అమ్మగారి జన్మదినోత్సవము గుంటూరు శ్రీ కృష్ణ దీప్యజ్ఞాన సమాజ మందిరమున అక్టోబరు 1 వ తేదీన జరుపబడెను. సోదరి తిలకమ్మ వి. టి. లక్ష్మీఅమ్మ వి. వి. ఎల్. టి. గారు అగ్రాసమును వైకొనిరి. డాక్టరు బిసెంటుఅమ్మగారి జీవితాచర్యముల గూర్చి పలువురు సభ్యులు మాటలాడిరి. ఇట్టి జన్మదినోత్సవము లామెకు ఆశీర్వాదమును జరుప దైవమును ప్రార్థించుచు సభ హారములతో సభ ముగిసెను.

ఆలమూరు

గాలివాస

84 తేదీలలో ఆలమూరుప్రాంతమున గాలివాసపట్టినది. వర్షము విశేషముగ కలియలేదుగాని 4 వ తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు గాలిభక్తమై యిండ్లకప్పులు గోడలు చెట్లు మాలినవి. ఊళ్లన్నియు జలమయమైనవి. పంటలకు విశేష నష్టము వాటిల్లింది. బసంగిచేలు పండిపడిపోయినవి. రసంగిచేలు పొట్టమీద యున్నది. వర్షపుదబ్బములమున పువ్వారము రాలిపోయినది. సగముపంట నాశనమైపోవునని రైతులు భయపడుచున్నారు. ఆలమూరుగ్రామములో యీసాయన రైతులు అరటితోటలు సుమారు 150 ఎకరములుపాతిచారు. తోటలన్నియునుగిరిగెలవేయుచున్నవి. 4 వ తేదీ ఉదయం సుడిగాలిచే తోటలన్నియు విరిగిపోయినవి. రైతులకు అపారనష్టము కలిగినది. తోటలువిరిగి పడిపోవుటములమున ఒక్క-గ్రామములోనే లక్షరూపాయల నష్టము అంగీకారముచేయవలసింది. ఈతోటలకు చాల ఎరువులువేసి మంచి పెట్టుబడి పెట్టి వృద్ధిపరచినారు. అంతయు గాలిదేవుడు పొట్టును పెట్టుకొన్నాడు. రైతు ఆదాయము వృద్ధిచేయుటకు తోటవైరులు పెంపుచేయుటకు ఆలమూరుగ్రామ సహకారసంఘమువారు యీసాయనరైతులను చేసినకృపి గంగాపాలై రైతులకు అపారనష్టము కలుగజేసినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

ఒక నేటిపు డాక్టరు వ్రాసినది:—మీ జీవామృతము..... మొదలగు ఔషధములు అనేక రోగులకు వాడితిని. ఇదివరలో నాచే తయారగు యే ఔషధములన్నూ యింత త్వరితముగ సులువు యివ్వలేదు. వైమందులు అత్యుత్కృష్టముగ పని చేసినవి. కేవలము వైమందులవలన గత 3 మాసములలో 800 లు సంతోషించితిని. నెల నీసా 1-కి రు 3-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందప్పనాయకవిధి, మదరాసు.

వినుకొండ

కాలమానము

నిరాశచేంది, నర్తములు లేవని, కలపుబాధ తప్పదని ఈ ప్రాంతపు రైతులు దిగులాంది, అట్టులుచాచి, ఆకాశమును చూచుచు నిరీక్షించుచుండ, సహ్యానుకూలంగా ఇప్పుడిప్పుడు వర్షములు కురిసి ఆశను గొల్పుచు భూమి పచ్చబడెను.

యూనియన్

వినుకొండ యూనియను ప్రెసిడెంటు, టి. సీతారామయ్యపంతులుగారు జబ్బున పడి, చికిత్స బొంది, కీర్తి శేఖరైరి. పెంపరగిగా వైకుంఠం, జి. అంకారాపుగారు ప్రెసిడెంటు అయిరి. మానమర్రోజులలోగా ప్రెసిడెంటు పదవికి తీవ్రముగ ఎన్నికలు తిరుగ జరుగనున్నవి.

బోర్డు మిడిల్ స్కూల్

ఈ సంవత్సరము వారి కోల్పోవము నూతనముగ సెప్టెంబరు 30 వ తేది డిప్యూటీ కలెక్టరు ము|| రా|| శ్రీ ధారా సీతారామయ్యగారి అగ్రాసనాధిపత్యమున జరుపబడెను. హెడ్ మాస్టరు, యన్. వి. సుబ్బారావు పంతులుగారు స్కూల్ రిపోర్టు చదివిరి. విద్యార్థులసంఖ్య ఎక్కువ కావలెననియు, పురజనులు విద్యాభివృద్ధికి ధన సహాయము చేస్తూ తమతమ పిల్లలను తప్పనిసరిగా పాఠశాలకు బంపి విద్య సాంధ్యలయ ననిరి. టీచరుగా నున్న జి. బాసునకవిగారు బాలాభాగవత ప్రతిక ప్రాస భావాతీతముగను, హస్త్యరసముగ, సభాజనుల మెప్పుబడయ చదివిరి. టీచరు నరసింహారావుగారు విద్యను గూర్చి బాలరకు విద్యకు తోడు వ్యాసానుశ్చయము నుండిన దృఢకాయులగు రు రనియు, దానితోబాటు న్యూనాయము, చేతిపనులు, మున్నగు వృత్తివిద్య, ఆనశ్శక్తిమనియు విద్యసాంధ్య ప్రతివారు ఉచిత్యాగాపేక్షకోరక నృత్యచేతనము స్వాతంత్ర్యయులుగ గడిపెదరనియు క్లాసునియముగ నుపన్యసించిరి. విద్యార్థులచే రెండు నాటకములు ప్రదర్శింపబడెను. అల్పాహారములతో సభ ముగింపబడెను.

(ఒక విలేఖరుడు)

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 282/1928.

వాది:—లాలము శీతన్న శెట్టి,

యెదిరి

ప్రతివాదు:—మేడిశెట్టి రామయ్యవరైరా.

ఈ నెంబరులోని వాది ప్రతివాదులనుండి రు. 597-8-0 లు రాబట్టుకొనుటకు దావా దాఖలుచేయబడి సదరు నెంబరులోని 5 ప్రతివాది అయిన నంద్యాల గ్రామం కాపరస్తుడు కుసుమంచి బుచ్చిరాజు అనునతనికి సమ్మక్ ముట్టనందున 15-10-29 తేదికి వాయిదా వేయబడి పుండేటందున యీనోటిసు పబ్లిషు చేయబడినది. ఆక్షేపణ చేయువారు 15-10-29 తేదిన పైకోర్టులో తెలుపుకొనవచ్చును.

ఎ. మధ్వాచారి,

4-10-20 వాది అడ్వకేటు.

*****

తులసి

తులసి మొక్కయొక్క ఆద్యుతక్రియలకు దెలుపు (గనము, పర్వ స్మృతిక ప్రేమ కీటకాది విషములకు కఫ బాధ్యములను, చంటిబిడ్డల జబ్బులను కురుచ్చు తులసి ఔషధములను, తులసి మహాత్మ్యమును, తులసి పురాణమును, తులసి పటమును, తులసి గోవిందబాసములను, తులసి పూజాయామయందు వ్రాయబడియున్నది. వైద్య శస్త్రము, వైద్యశాస్త్రము, శ్రీమత మిలల ఉపయోగమైన గ్రంథము. నెల 3 అణాలు. పోస్టుఖర్చులు 8 అణాలు.

కేసరికుటీరము,

ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎచ్చూరు, మదరాసు.

WANTED SOLE AGENTS.

For every District and Taluk in South India, including Native States, for YOCO-3 in 1 polish for all purposes. Used and approved by Govt. Depts. and Railways.

VAN RAWSONS, Mallewaram, Bangalore

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా దేవాలయసంఘము

రాజమహేంద్రవరము, అక్టోబరు 1:—30-9-29 తారీఖున వై సంఘముయొక్క అవసరసభ యొక్కటి జరిగెను. అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు ఎన్నిక లాసభలో జరిగెను. సంఘముపకు అధ్యక్షులుగా కాకినాడ వాస్తవ్యులగు డి. నరసింహస్వామిగారిని ఎన్నుకొనిరి. మ. రా. రా. సచ్చా ఆప్యస్వామిగారిని ఏకగ్రీవముగా ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనిరి.

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

21, 10, 13 వార్డుల ఎన్నికలతో యీ సంవత్సరపు ఎన్నికలు ముగిసినవి. మ. రా. రా. ఇమ్మంది అప్పలసామి, కొటంశెట్టి అప్పలస్వామి, మరెట్టి వెంకటస్వామి గార్లను 21, 10, 13 వార్డులనుండి మునిసిపల్ కాన్సిలుకు ఎన్నుకొనిరి. ది రాజమండ్రి ఎలక్ట్రీకు సర్జెంట్

కార్పరేషన్ లిమిటెడ్

ఈ సంఘముయొక్క సాంవత్సరసభ 29-9-29 తారీఖున జరిగెను. ఈ సభకు మ. రా. రా. స్వామి సుబ్బారావు పంతులుగారు అధ్యక్షులవహించిరి. సాంవత్సరిక నివేదికను సభవారు ఆమోదించిన పిమ్మట నూతన డైరెక్టరులు ఎన్నుకొనబడిరి. పట్టణపీఠులలో ఎలక్ట్రీక్ డిపములు వేయువిషయములో అడ్డుకులు వేయుచున్నందులకు మునిసిపల్ ఛైరుమన్ గారిని సభవారు తీవ్రముగ ఖండించిరి.

డాక్టరు బిసెంటుగారి 83 వ జన్మదినోత్సవము

డాక్టరు బిసెంటుగారి 83 వ జన్మదినోత్సవసందర్భమున పురమందిరములో బహిరంగసభ జరిగెను. సభకు జిల్లాజడ్జి గారగు మ. రా. రా. ఆర్. యస్. శంకరయ్యగారు అధ్యక్షులవహించిరి. డాక్టరు బిసెంటుగారి జీవితమును గూర్చియు, ఉపదేశములను గూర్చియు మ. రా. రా. గొల్లవోలు గంగాధర సోమయాజులుగారు, పురాణం భద్రయ్యగారు, డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు వి. వి. యస్. అవధానిగారు, శ్రీమతి టి. శ్రీమహాలక్ష్మమ్మగారు ఉపన్యసించిరి.

వప్తిపూర్తి సభలు

అక్టోబరు, 5:—మహాత్ముని వప్తిపూర్తి ఉత్సవసందర్భమున 5-10-29 తారీఖున సాయంకాలము 6 గంటలకు, విశేషలింగ పురమందిరములో బహిరంగసభ జరిగెను. గుంటూరు కారదాని కేశవస్వామి లగు ము|| రా|| శ్రీ ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారు "అహింసా తత్త్వమును గూర్చియు, గీతాతత్త్వమును గూర్చియు గంభీరస్వామమును గావించిరి. సత్యాగ్రహ తత్త్వముయొక్క మూలసూత్రములను గూర్చి ముచ్చటించిన పిమ్మట ధర్మరాజు, ప్రహ్లాదుడు, విసుక్రీస్తు, బుద్ధుడు, మహాత్ముడు అహింసా తత్త్వమునకు చేసిన సేవను ముచ్చటించిరి. ఈసభకు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షుల వహించిరి.

ది 4-10-29 తారీఖున పురమందిరములో ము|| రా|| శ్రీ

చెలుకువాడ నరసింహంగారు ఇండియా దొరతనముగారి వైసిక న్యవహారములను గూర్చి ముచ్చటించిరి దొర్లవల్లపధనులవలన స్వరాజ్యము రాదని సహేతుకముగ చూపించిరి. సభకు అధ్యక్షుల వహించిన ము|| రా|| శ్రీ మాగంటి బాపిసీడుగారు మహాత్మునకును, రవీంద్రునకును మధ్య గల తారతమ్యములను చూపి మానవకల్యాణమున కిరువురు ముఖ్యమే యని చూపిరి.

ది 3-10-29 తారీఖున ఖడ్గర ప్రదర్శనములో సుమారు రెండువేల రూపాయల ఖడ్గర అమ్మబడెను.

కృష్ణా ఫార్మసి, బెబనాడ

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేద్యావధములన్నియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాల్టీలు, తాలూకాబోర్డులు మొదలగు గొప్ప గొప్ప సంస్థలకు సప్లయ్ చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నది. 10-1

జర్నల్ గ్రామోఫోను ఉచితము

తామర ఎంతకాలము నుంచున్నను సరే యీమందు నుపయోగించిన 12 గంటలలోనే మాడిపోవును. 18 తామరమందు నీసాల నొకేసారి కొన్నవారికి ఒక గ్రామోఫోను ఉచితముగా నివ్వబడును. నీసా 1-కి రు 0-6-0 మాత్రం. గ్రామోఫోనుతో కూడ హార్కో, సాండుబాక్సు, నూదులు ఒక రికార్డు యివ్వబడును 1 డజను రికార్డులు రు 9/-ప్యాకింగ్ షాప్టిజ్ ప్రత్యేకము.

AMERICAN COMMERCIAL

CHEAP STORES.

206

Post Pox No. 561, G. P. O. CALCUTTA.

రాబోవు ఆంధ్ర గ్రంథాలయసభ

ఆంధ్ర సోదరులారా!

నవంబరు మొదటివారములో ఆంధ్రసభలు బెజవాడలో జరుగుననియు ఆసందర్భమున ఆంధ్రగ్రంథాలయసభయు సమూహముననియు తెలియుచున్నది. బెజవాడ కూడలిసానము గనుగోనము ఆంధ్రదేశమున అనేక యుద్ధములు కృషిచేయుచున్న విగ్రహమును అభిలాంఛనభలు అనేకము జరుగునని ఊహించుకొనుచున్నది. ఈ ప్రకారము చూచినచో గ్రంథాలయసభ కూడ తక్కిన చిల్లరసభలతోపాటు ఏ ఉదయమునో ఏ రాత్రి ప్రాతమునో జరిగి మామూలు తీర్మానములు పూర్తిచేసి అంతము పొందించబడునని జ్యోతిషము చెప్పుట సాహసముకాదు. జరుగబోవుసభ స్థలముగా పరిణమించుచున్న కర్తవ్యము ఏదో వివరించుట విధ్యుక్తధర్మము.

ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము ముప్పది సంవత్సరములు పైకాలమునుండి కృషిచేయుచున్నది. ప్రథమములో కేవలము అనధికారులచే ప్రారంభింపబడి వారలచేతనే ఆభివృద్ధి జెందినది. ఈ రాజధానిలో కేవలము అనుద్యోగీయులు నడపు గ్రంథాలయములకు ప్రభుత్వపు బొక్కసమునుండి విరాళమును ప్రథమములో సంపాదించినది (మద్రాసు) కాగననిర్మాణసభలో అప్పుడు ప్రజల ప్రతినిధిగానున్న మ. రా. రా. శ్రీ కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు (అప్పటికి వారికి దేశభక్తివీరు రాలేదు) ఆంధ్రనాయకులుగదా. సానిక సంస్థలనుండి మొట్టమొదట సాలియానాగాగింతును సంపాదించినది బెజవాడ రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగారము ఆంధ్రదేశపుదేగదా. గ్రంథాలయమునగా కేవలము గ్రంథములు భద్రపరచు స్థలముమాత్రమే కాదనియు గ్రంథభాండాగారియన పుస్తకముల కాపరి కాడనియు, గ్రంథాలయములకు వచ్చువారికి వారివారి కోరికలను బట్టి తగిన గ్రంథములను వారికి సప్లయ జేయుటయే గాక గ్రంథాలయమునకు రావలసిన వారివద్దకు గ్రంథాలయము వెళ్లనలసినదియు మద్రాసు రాజధానిలో మొదట బోధించిన వారు అనభవమునకు తెచ్చినవారు ఆంధ్రులే. కేవలము చతురతకు సంయోగము వలననేగాక ఇతర జ్ఞానేంద్రియముల మూలమునకూడ జ్ఞానోపార్జన కావలసియున్నదిగనుక ఈసర్వతో ముఖసాధన విధానములేయు గ్రంథాలయముల పక్షమున నిర్వహించవలయునని గుర్తెరిగి తత్ప్రవృత్తినిధికారము కృషిచేయుటకు దక్షిణాదియాలలో ప్రప్రథమమున ప్రారంభించినది ఆంధ్రులే. అభిలభారత గ్రంథాలయోద్యమమును ప్రారంభించినవారు ఆంధ్రులే. ఇదియది యనకేల యీదుముదిరినవారి విద్యాభివృద్ధికారకు కృషిచేయుటకు ఈప్రాంతముల ప్రారంభించినవారు ఆంధ్రులే.

బడివదిలి వారి విద్యాభివృద్ధికారకై ప్రపంచ మంతటిలో కలిగిన ప్రబోధముకు ఫలితము మన రాజధానిలోకూడ కొంత చలనము గలిగినది. మన తమిళసోదరులు రాజధాని వట్టణముందు “మద్రాసు లైబ్రరీసంఘము”నుకేర సంస్థానికదానిని ప్రారంభించి దాని యజమాన్యమున కొంత కృషిజరుపుచున్నారు. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని గ్రంథాలయములపై పున కాకర్తించినారు. ఆంధ్రదేశ ప్రాంతములందు అచ్చటచ్చట యువకుల విద్యాభివృద్ధి కొరకై సంస్థ లేర్పడుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమును గూర్చి కొంతకేర్త తీసికొనుచున్నారు.

ఇట్టితరీ ఆంధ్రులకర్తవ్యమెది? కడచిన ముప్పది సంవత్సరములనుండియు భక్తిశ్రద్ధలతో సంపాదించిన అనుభవమును ఆధారము చేసికొనియు వర్తమాన దేశకాలపాత్రముల ననుసరించియు, సానిక సంస్థలను ప్రభుత్వమువారు ఈ యుద్ధమాభివృద్ధికొరకు ఇచ్చేడి ధనసహాయమును అనిష్టదాయకము కానపుడు చేయూతగా సంగీకరించియు, ఆంధ్రదేశమంతటను పాఠశాలల మూలమున జరుగుచున్న విద్యాభివృద్ధియుందు గల్గుచున్న లోపములను పరిసమాప్తించేయుటకును, పాఠశాలలలో ప్రవేశమునొందుటకు సావకాశములేని వారికిని వానినివదలినవారికిని జ్ఞానాభివృద్ధిచేయుటకును, కావలసిన సాధనవిధానమును నిర్ణయించుట ఈరాబోవు గ్రంథాలయ మహాసభయొక్క కర్తవ్యమైయున్నది. ఈవిధిని గమనించకగాని, సక్రమ విచారము పోగొట్టుకొని నచో- ఆంధ్ర యువకుల తపనవారగదురు. మనదేశమున అనేకకారణములవలన పాఠ్యపుస్తకములు పెచ్చుపెరిగినవి. జ్ఞానాభివృద్ధికై అన్ని పాఠ్యపుస్తకములు సమముగా అత్యవసరసాహకారీభావముతో కృషిచేయవలసియున్నది. కావున తక్కిన యితరసభలు కొన్నిటిలోవలెగాక, ఈసభను జయప్రదముగా చేయుటకు అందరూ జాతి, మత, రాజకీయక్షేత్ర, వివక్షణ లేక దేశభిమానులును తనతోదృఢబునిచ్చి దేశకళ్యాణముకొరకై బద్ధకణులగుదురని సవినయముగ విన్నవించు.

బెజవాడ, సూరి వెంకటనరసింహశాస్త్రి.

ది ఆంధ్రప్రదేశ్, లిమిటెడ్, బందరు, చుచిలీపట్టణము.

మూలధనము రు. 10,00,000
హాజీరీచేయబడినటువంటిన్ని, వసూలుచేయబడినటువంటిన్ని, బాలనము. } 1,00,000
కరెంటు అకౌంట్లుపై రోజు వారి నిలువమొత్తములకు బడ్డీ యివ్వబడును.
అన్ని విషయాలైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును. చివరములకు బ్యాంకుచేర ప్రాసెస్ బయ్యవలెను.
గజుల శ్రీరామమూర్తి కార్యదర్శి. 88
సీక్యూరిటీకాజెట్టుపై 5, 6 1/2 0/0 బడ్డీ
సేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్లుపై నెలసరి కనీసపు మొత్తములకు 4 0/0 ను
} 2 1/2 0/0 ను

"BREAK PILL"
మునలివారమున చూపన వస్తువుగా కేయును 1
పలుచ బడిన వీర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ కేపు బలమును కలుగజేసి సంతాన సౌఖ్యమును అంతాకే బిచ్చును, శరీరమునకు రోజునకు కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన బాధయులే నను కేరబలపు. 1 గంటలో నీటి కన్నుత క్షిణికవరకు ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీ పురుషులకు తని నొందించు వైరాగి చిటిక. రసనివగంధకాసులు కలియలేదు. గొండ్రాండ్లకైనను సంతానమును. 20 మాత్రలు నీసా ను 2-0-0 80 మాత్రలు నీసా ను 5-0-0. పెగలకు జర్యరీటులు 80 పెట్టి రూ 2-9-0. పోస్టల్ చేరు. ఆర్య వైశ్య ఆశ్రమం, చికాగో నీటి, (గంజాంజిల్లా.)

వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలు.
నాణ్యమైన సరకులు!! సరసమైన ధరలు!!
మాపేరుగల శ్రేణుమార్కుల శిల్కు-బట్టలు యితరుల శిల్కు-బట్టలకంటే నాణ్యమైనవనే సంగతి తమకందరకు తెలిసిన విషయమే.
మావద్ద అన్నిరకములలోను శిల్కు కండువలు, ధోవతులు, షేటలు, చీరలు, బాకెట్టు, శిల్కులన్నూ పాత్రిపంచలు వేస్తుశిల్కురకములన్నూ పున్నవి. అన్నిరకముల వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలన్నూ మావద్దనే దొరకగలవు. వివరములకు యీ దినపత్రికను చూడు.
మలివెద్ది సుబ్రహ్మణ్యం
శిల్కు-క్లాత్సు మేన్యూఫేక్చరర్, వెద్దాపురం, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రు 2-8-0.

సాధనపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభమైనవి వచనములో కథలవలె పండిత, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. మెల భాగము 1-కి రు 1-0-0 నాలుగుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, మెల రు 4-8-0. 208 ఈదర వెంకయ్యపంతులు ప్రొప్రైటరు రామా ఆండు కో, ఏలూరు.

లోకాయుధార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో అత్యవకరమపు తెవ్వయు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను కాంటూలనుతోనా విడిగాగాని మైదిను ఉపయోగించివేసి ఎటువంటి కఠినతలూహారములే నను తీర్చికరించి, గాలి నీళ్ల స్పృశము మారుటవలన శుభుశానిటారున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు కుందులు ముసలివారి వరకు అందరి షడమ, ములుబద్దము, పడిమెము, దగ్గు, గురలు, శీతలముచే కాళ్లలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, తక్కుయందు నొప్పి, అవరజిర్ణకాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, క్షేగు ఇళ్లెక్కుయంబా ఇంకను అనే వ్యాధులను గుణపరి నను. శ్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రల 4-5 2-8 తమలపాకుల నమలి మింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంధపలినవారు, దినము 1-2 మాత్రల నేవించిన ఆశ్విద్భుధాంకుల దురు. ఈమాత్రలనీసాతోగల అనపానకత్రమాను చూడుడు. 200 మాత్రలు నీసా 1-కి 4 అణలందున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 నీసాలు రు 1-8-12 నీసాలు రు 2-0. 25 నీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతాననం- మెదడుకు బలమును కలిగించి, భావకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడుకు బలమును గలిగియుండు పదుప్రవ్యాధులను పరిహరించి వరములకు ముచిత్రా. కర్మవృద్ధి కలుగజేయును. పురుషుల కంఠస్వరమును మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడను పొడను పుత్రసాహు నింపు సంకీర్ణత శ్రీలకు నెత్తినడుం (నిర్దిష్ట రూప మెత్తగా వుండుటవలన) ముట్టాడను సదుపాయ కానిపిల్లలకు పండితవంశ 6 షోషుల నీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుమాలకము ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఇది వరలో మాతో లావా దేవి
చేసినవారి అభిప్రాయమును గమనించితిరా?

మేము తయారుచేయుచున్న పలుకముల పప్పుర మెంట్లు విదేశీసరకులకు
వింపినవనియు, అమోఘమైనవనియు, ప్రజల ఆమోదము బడసినదని తెలిపి
పజేపదే పెద్ద ఆర్డరుల నిచ్చుచుండుటయే మాసరకు శ్రేష్ఠతకు ప్రబల నిదర్శనము.
ధరలు తగ్గించబడినవి. స్వదేశాభిమానమును క్రియాయోగముగా చూపుడు.

డిపో:- రీర్, బందరువీధి, మద్రాసు.

ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెక్షనరీ మార్ట్, 16 ఆవియప్పనాయక వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

మీరు చెల్లిం చు వైకము నకు తగిన

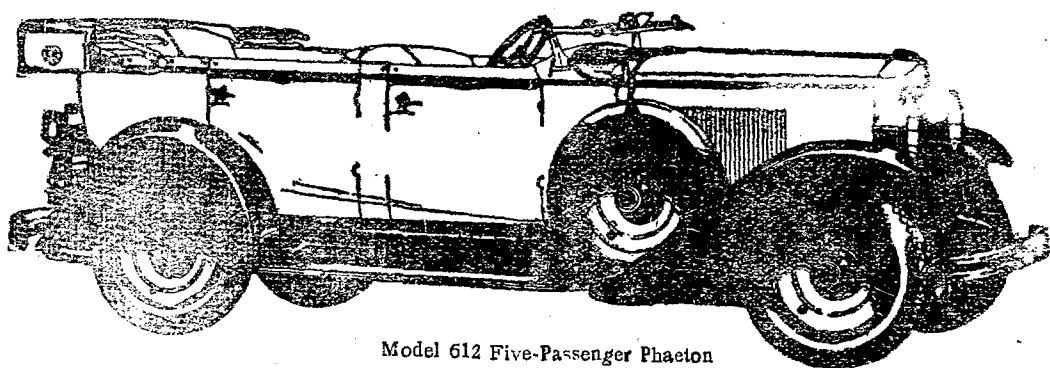
లభరణములు

వారకు నమ్మకమైన దుకాణమేది? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుచే చక్కగా విచా
రించి, కర్ణకాలమునుండి ప్రజలభావము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము
నందే జేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన ఈదిగువన
మన కే దయచేయుడు.

హిందీ రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

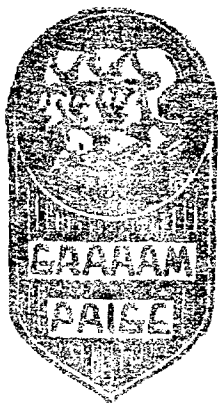
నగలవర్తకులు, 25, చైన్వాజురొడ్డు, మద్రాసు.

9

Model 612 Five-Passenger Phaeton

నూ త నా ను భ వ ము—
4 స్పీడ్స్ ఫార్వర్డ్

2 గొప్ప-స్పీడులు

2 గొప్ప స్పీడులవల్ల ప్రజలలో గల్గిన నూత
నోత్సాహమువల్ల గ్రహామ్-పేజ్ కార్లు 6, 8 సిలం
డర్లవి 1928 లో విరివిగా ఖర్చుగుటకు కారణభూ
తమై, 1929 సం॥లో మొదటి 3 మాసములలోనే
యిదివరలో ఎన్నడు లేనిసంఖ్య అమ్మక మగుటకు
తోడ్పడినది.

Joseph D. Graham
Robert E. Graham
Ray Graham

గ్రహామ్-పేజ్ లో కోడ్ డ్రైవర్ కాబితా
కొట్టు, మాన్-స్పీడ్ పీటన్స్, మాదిరిలు 5
ఫాసిన్లమీద 6, 8 సిలండ్ల ధరలో ఎక్కువ
వేదాలు యుండునట్లుగా తయారైనవి.
125 మాదిరిలో తప్ప మిగత వన్నిటికి 4
స్పీడ్స్ ఫార్వర్డ్ అమర్చబడినది.

కోడ్ డ్రైవర్ బాధ్యతలు— ఫ్రాడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,
2/11, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రారంభము:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ప్రూవేరింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్పెక్టర్, హెడ్ క్వార్టర్స్, విశాఖపట్నం.

దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలయ్యర్, ఎస్పెక్టర్, హెడ్ క్వార్టర్స్, తిరుచినాపల్లి.

నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్స్, బళ్లారి.

వెస్టుకోస్ట్:—కాప్టన్, పి. డన్నింగ్, హెడ్ క్వార్టర్స్, తిరువనంతపురం.

1717

GRAHAM-PAIGE

జూబులు

శ్రీనారసింహ సంస్కృతకళాశాల
చిట్టిగూడూరు, మచిలీపట్టణము
శాశ్వతనిధికి వసూలయిన చందాలవివరము

రు-అ-పై.

9-5-1929 తేదీవఱకు వసూలయిన మొత్తము 11441-5-0

నందివాడ వాస్తవ్యులు	10
శ్రీ నరసింహ నాట్యసభ, చిట్టిగూడూరు	29
ఇందుపల్లి వాస్తవ్యులు	25
నూరపనేని శోభనాచలంగారు-ఎరుకపాడు	40
ఎరుకపాడు వాస్తవ్యులు	45
కొల్లి వెంకటచలమయ్యగారు, తుమ్మలపల్లి	50
శృంగవరపు రామయ్యగారు, కొమరవోలు	25
అడుసుమిల్లి గంగయ్యగారు, నందివాడ	50
కొండపాపులూరి దుర్గా మల్లికార్జునరావుగారు, పీఠిరాల 25	
అంగలూరి శ్రీనివాస తాతాచార్యులుగారు, మంటాడ 15	
పాత్యని సుబ్రహ్మణ్యకాశ్రమిగారు, ఆకిపీడు	80
పీసపాటి వెంకటరంగాచార్యులుగారు, మచ్చెపురి	
(నరసాపురం తాలూకా) 200	

11985-6-0

శ్రీమత్తిరుమల గుడిమెల్ల-వరదాచార్యులు,
చిట్టిగూడూరు }
30-9-29 } కార్యదర్శి.

విశ్వబ్రాహ్మణ సోదర, సోదరీమణులకు విజ్ఞప్తి

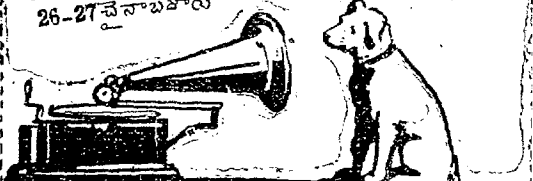
ది 24-8-29 తేదీన పెడవలో బ్రహ్మశ్రీ కొండిపర్తి
చంద్రకాంతరావు గారి కుమార్తెయొక్క పునర్వివాహ విష
యములో స్వకుటుంబమునందు గల్గిన సాంఘిక పరిస్థితులను గూర్చి
శ్రీ కృష్ణ గుంటూరు మండల విశ్వబ్రాహ్మణ మహాజన సభా
ధ్యక్షులును, ప్రస్తుతము కొవ్వూరునందు డెప్యూటీ కలెక్టరు
పదవి యందున్న బ్రహ్మశ్రీ చందులూరి మల్లికార్జునాచార్యులు,
బి. ఏ. గారికి తెలియపరచగా, వారు తమసహజ బౌద్ధార్య
ముతో నిల్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

“ఇట్టి వివాహములను తాము జరప నిచ్చునెవని వారు సహా
తము, జరుపు నితరులతో భోజన ప్రతిభోజనాదలను నిరభ్యంత
రముగా, యథాపూర్వముగ జరుపవచ్చుననియు, అందుచేకర్మిష్టల
కేయియు సదాచారభంగము కలుగదనియు నాయభిప్రాయము.
దీని విస్తరమును మీరు కోరినట్లు ప్రబోధినిలో బ్రకటింపటకు
నా యాతేష మేమియును లేదు.”

ఇది మన సంఘమునందు విద్యా వివరమునందును,
మాన్యులును, ప్రస్తుత సంఘాధ్యక్ష పదవియందున్న శ్రీ ఆచా
ర్యులుగారి సందేశము మాత్రముగాక హితబోధక గైకొని సంఘ
మునందు ఎట్టి తగవులను లేక సోదర, సోదరీ భావముతో ఎల్ల
రు కలసి మెలసి ఏర్పడిన ప్రార్థించుచున్నాను.

బంధు } మీ సేవా పరాయణుడు
1-10-29 } కొండిపర్తి పున్నయ్య.

విసుగుగా నున్న సమయమును ఇంటియందు
ఒక గ్రామఫోనుండిన వినిపించవచ్చును
అన్నిరకముల గ్రామఫోనులు క్రొత్తగా తయారైన
రికార్డులు అన్నిభాషలలోను మావర్తమున్నవి. చక్క
గా విమర్శించి పుచ్చుకొనుటకై అనుకూలమైన ఫలము
గలదు. ఇప్పుడే మీరు కోరునది తీసికొని, మీ జీవిత
పర్యంతము ఉపయోగింపుడు. మర్మగుతులు చేయ
బడును. మహమ్మదు ఇబ్రాహిం అందు కో,
ప్రేమనర్ప, పేపరు మర్చెంటుస్, ఫోటోగ్రాఫ్ డిలర్స్,
26-27 రత్తనబాజారు మద్రాసు

MAHOMED EBRAHIM & Co
Stationers-Paper Merchants and Photographic Dealers,
26-27 Rattan Bazaar, Madras.

AMRUTANJAN
THE BEST
INDIAN PAIN BALM
AMRUTANJAN DEPOT
BOMBAY & MADRAS

గట్టి చాయరంగునాలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నాలురకమున్న నూతన పలురకముల కలరు నాలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నాలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు అర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ అర్డరుకు వ్రాయుడు. 132

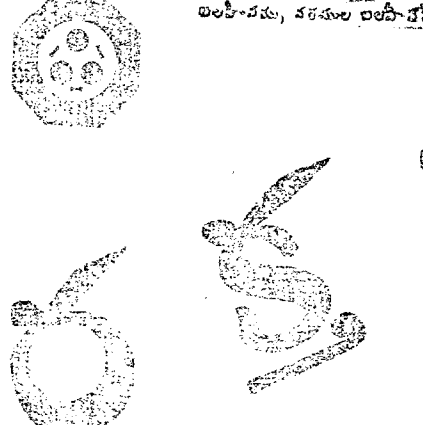
యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,
గట్టిచాయనాలు జవుళివ్యాపారం, మహల్ సిద్ది, మధుర.

1 శేరు రూ 1-12-0
5 శేరు రూ 7-8-0

పాలామిత్రి సంజీవి (రిజిస్టర్డ్) 1/4 శేరు రూ 1

84 చెట్ల దినసులు ఆవుకేయి కలిపిన రోహ్యము మేహపాదలకు సవాయి, స్త్రీలకు సుమన్యాధులకు ఆమోఘము. రోగ ఉడుకులకు, కుష్ట వస్త్రము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, అంధ్ర మెడికల్ స్టోర్స్, రామనాయుడుపేట, నుచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

లలిహిమ, వరముల రలిహిమ

Deschiens' syrup

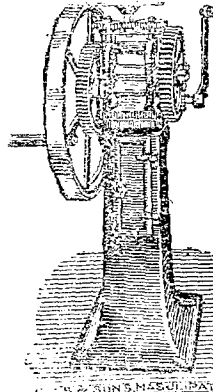
పిరళును ఉపయోగించుచు
ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, దివ్యులగవదియ, 30,000 వైద్యులు సిఫార్సుచేయుచు. చెట్టిచుట్ట, తొత్తు
ఇది మోయ్యి, గుండు, ఎక్కువకు లెక్కకు.

To be Cheam of ists C. T. HARI, 145, Broadway, Madras.

మేలురకం పట్టుజవిళి

మావద్ద కాంచీపురం పట్టుచీరలు, ధోవతులు, పరికిణీలు, రవికలు, ఖండువాలు వగైరా దినుసులు మాసొంతమొగ్గముల లో గట్టిచాయ వేసి పంపుచున్నాము. కావలసినవారు ఒకతూరి అర్డరిచ్చి తెప్పించి, చూడగోరెదము.

పి. వి. ఈశ్వరరావు,
పట్టుజపుళి వర్తకులు, హోడ్డుసన్ పేట, కంచి

రేకులమిషనులు

ఇది నగల పనిచేయువారి కు పయోగపడును. రూలర్స్, టెంప రుకాంతి విశేషకాల ముపయో గించినను తగ్గనెరదు. ప్రతిపట్టణ మందును యెజంట్లు కావలెను.

సి. హెచ్. శోభనాచలం,
అండ్ సన్స్.
చిలకలపూడిపోస్టు, నుచిలీపట్నం

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

చెల సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి ప్రైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము, అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులీంతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, అకులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహవలను మంచి అరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:— (98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

మీకు సంతానం, అనర్థకం,
అనవసరం, అయితే
'కాంట్రా సెప్టిన్'
ఒక్కటే

నిరపాయమైన, అమోఘమైన
ఉపాయం
ఉపయోగించండి!! తెలుస్తోంది.

వెద్దవెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది
16 మోతాదుల ట్యూబు రూ. 1-12-0

ట్యూబులకు, ఇతర విషయాలకు, ఈ దినుపచిరునామాకు వ్రాయండి.

ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్.
1/3 అంజర్స్ కి, (ఇంగ్లీషు టాక్సీ కంపెనీ వద్ద)
బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మొక్కుబడి జోసరం

కో-ఆయల్ వెంట్రుకలను శాశ్వతముగా మొలవకుండ చేయును. రు 2, నపుంసకత్వం సరముల బలహీనతకు నెక్సోస్, రు 2

142
ధన్వంతరాలయం, వేలపాలెము.